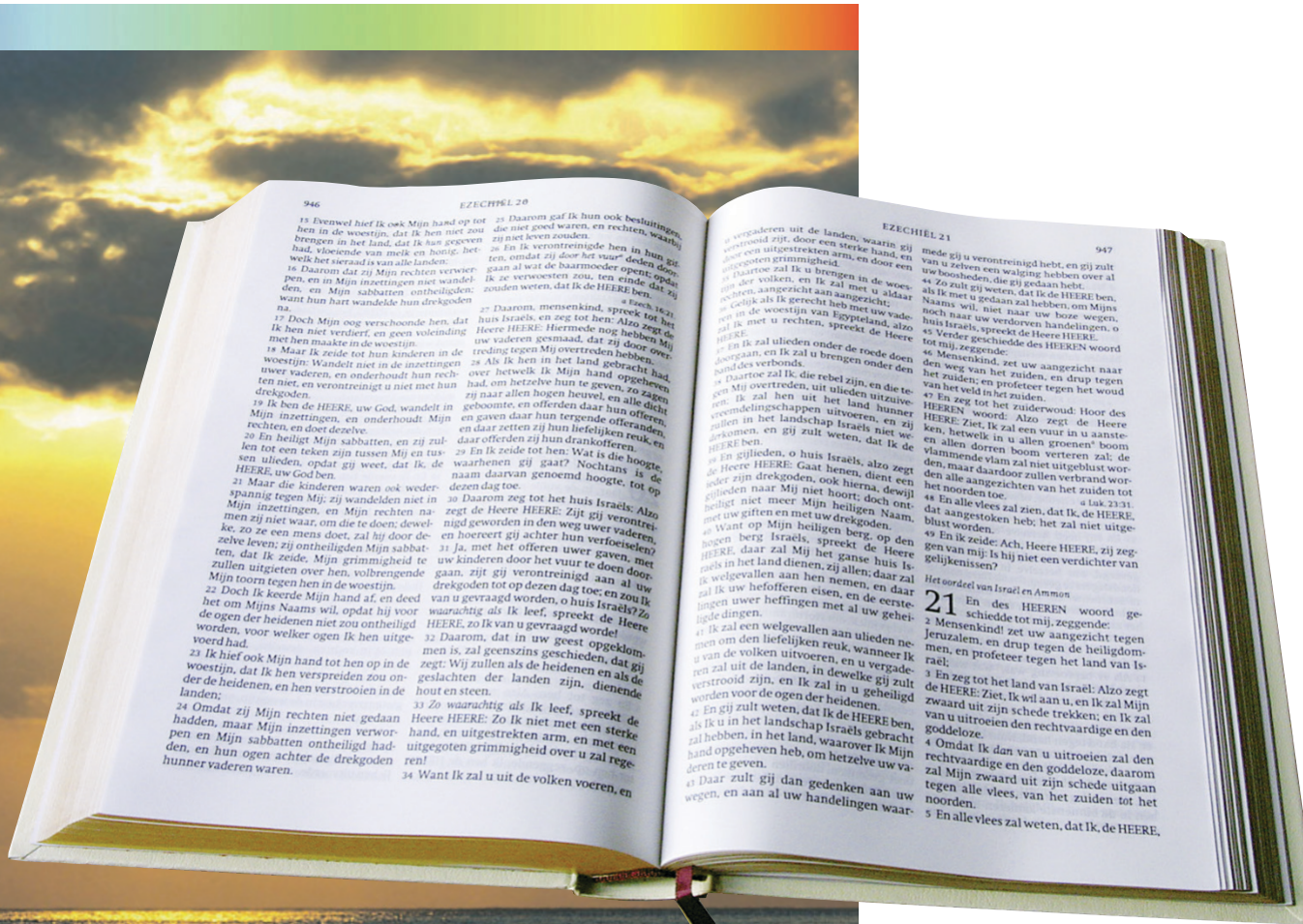


Markus 16 : 9-20



Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig tot lering voor diegene die in de Rechtvaardigheid is.

Opdat de mens Gods volwassen zal zijn, toegerust tot elk goed werk.

(vrij naar 2 Timótheüs 3 : 16, 17)

nr. 87

Bijbelstudie

De gedachte is...

Markus 16 : 8 en 20

8 En zij, haastelijk uitgegaan zijnde, vloten van het graf, en beving en ontzetting had haar bevangen; en zij zeiden niemand iets; want zij waren bevreesd.

20 En zij, uitgegaan zijnde, predikten overal, en de Heere wrocht mede, en bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden. Amen.

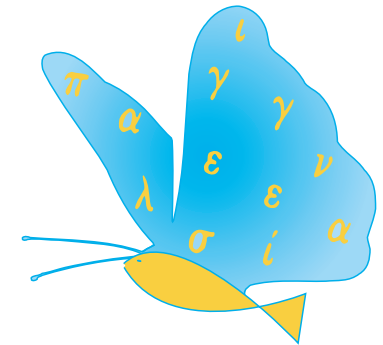
Als het waar zou zijn dat Markus 16 zou ophouden bij vers 8, zoals bijvoorbeeld door de Jehovah's Getuigen beweerd wordt, omdat zowel de "Codex Vaticanus", als ook de "Codex Sinaiticus", (beide zijn handgeschreven versies van het totale Nieuwe Testament) het gedeelte van vers 9 t/m 20 niet bevatten, dan zitten we toch met een wel heel vreemd einde van het Evangelie van Markus. Je kunt goed zien dat bij vers 8 de geschiedenis niet af is. Het verhaal blijft "hangen". We missen informatie, die logischerwijze op het eerste gedeelte van het hoofdstuk zou moeten volgen. We missen dan een "positieve afsluiting", als zijnde een normaal "literair einde". Die is er wel in vers 20. Waar de Jehovah's Getuigen Markus 16 : 9-20 inmiddels uit hun eigen vertaling geschrapt hebben, staat het gedeelte er in verreweg de meeste vertalingen gewoon in. En terecht, want uit honderden gevonden gedeelten van de Griekse tekst van de Bijbel blijkt dat vers 9 t/m 20 wel degelijk tot de "canon van de Bijbel" hoort. Het stemt zonder twijfel overeen met wat in de andere drie Evangelien en in het Bijbelboek Handelingen geschreven staat. Er is derhalve geen enkele reden om Markus 16 : 9-20 weg te laten uit het Nieuwe Testament van de Bijbel. Ook niet vanwege vers 17 en 18, die waarschijnlijk de reden zijn dat het gedeelte ergens in het verleden uit de genoemde manuscripten is verdwenen.

17 En degenen, die geloofd zullen hebben, zullen **deze tekenen** volgen: in Mijn Naam zullen zij duivelen uitwerpen; met nieuwe tongen zullen zij spreken,

18 Slangen zullen zij opnemen; en al is het, dat zij iets dodelijks zullen drinken, dat zal hun niet schaden; op zieken zullen zij de handen leggen, en zij zullen gezond worden.

Bijbelstudie maakt duidelijk waarom deze verzen in de Bijbel thuishoren. Vers 20 besluit met de melding dat het de Heere Zelf is die "het Woord bevestigde door tekenen" (dat zijn wonderen). Daar gaat het om en niet alleen in dit Schriftgedeelte, zo blijkt. Dus gelukkig staat Markus 16 : 9-20 gewoon in onze Statenvertaling, zodat we kennis kunnen nemen van heel wat interessante Bijbelse onderwerpen, die ons via dit Schriftgedeelte uitgelegd worden in deze Bijbelstudie.

De in deze serie verschenen titels zijn door anderen bewerkte en op schrift gestelde uitgaven van opgenomen Bijbelstudies van Ab Klein Haneveld.



Stichting Vlichthus

Stichting Vlichthus
(KvK: 65348230)

heeft een ANBI-erkenning
(RSIN: 856075334)

en kan haar activiteiten uitvoeren
mede dankzij zeer gewaardeerde
financiële bijdragen.

U kunt ons steunen via:

NL92 RABO 0166 3657 18
t.n.v. Stichting Vlichthus.

Markus 16 : 9-20

1. De laatste twaalf verzen in Markus 16	2
De manuscripten van Markus 16	3
Waarom is Markus 16 : 9-20 weggelaten?	4
Vers 17 en 18 van Markus 16	5
Maria Magdaléna	6
De opdracht tot prediken aan alle creaturen	8
Prediken "onder alle volken"	9
Geloof en doop	11
Tekenen en wonderen	12
Het uitwerpen van demonen	14
Met nieuwe tongen - in andere talen - spreken	16
Kenmerkend voor onze bedeling	18
Handen leggen op zieken en slangen opnemen	19
Wonderen in deze tijd	21
Wij danken U ...	22

1. De laatste twaalf verzen in Markus 16

Markus 16 : 9-20 *

- 9 En als Jezus opgestaan was, des morgens vroeg, op den eersten dag der week, verscheen Hij eerst aan Maria Magdaléna, uit welke Hij zeven duivelen uitgeworpen had.
- 10 Deze, heengaande, boodschapte het dengenen, die met Hem geweest waren, welke treurden en weenden.
- 11 En als dezen hoorden, dat Hij leefde, en van haar gezien was, geloofden zij het niet.
- 12 En na dezen is Hij geopenbaard in een andere gedaante, aan twee van hen, daar zij wandelden, en in het veld gingen.
- 13 Dezen, ook heengaande, boodschapten het aan de anderen; maar zij geloofden ook die niet.
- 14 Daarna is Hij geopenbaard aan de elven, daar zij aanzaten, en verweet hun hun ongelovigheid en hardigheid des harten, omdat zij niet geloofd hadden degenen, die Hem gezien hadden, nadat Hij opgestaan was.
- 15 En Hij zeide tot hen: Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen.
- 16 Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.
- 17 En degenen, die geloofd zullen hebben, zullen deze tekenen volgen: in Mijn Naam zullen zij duivelen uitwerpen; met nieuwe tongen zullen zij spreken,
- 18 Slangen zullen zij opnemen; en al is het, dat zij iets dodelijks zullen drinken, dat zal hun niet schaden; op zieken zullen zij de handen leggen, en zij zullen gezond worden.
- 19 De Heere dan, nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in den hemel, en is gezeten aan de rechter hand Gods.
- 20 En zij, uitgegaan zijnde, predikten overal, en de Heere wrocht mede, en bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden. Amen.

Markus 16 : 9-20 is om meerdere redenen nogal omstreden. Eerst geeft Markus 16 : 1-8 een kort verslag over de opstanding van de Here Jezus. Dat was "... zeer vroeg op den eersten dag der week, ..., als de zon opging." Daarna wordt in Markus 16, in 12 verzen, samengevat wat we elders veel uitgebreider lezen. Dat is niks bijzonders, omdat we hier nou eenmaal het kortste Evangelie van alle vier voor ons hebben. Na dit verslag, met daarin de opdracht in vers 8 om naar Galiléa te gaan, staat er in de Statenvertaling boven vers 9: "Drie verschijningen".

De problemen met dit gedeelte worden verschillend onder woorden gebracht. Persoonlijk ben ik geneigd te zeggen dat de problemen van het hoofdstuk gelegen zijn in de woorden van vers 17 en 18 en verder nergens, maar daar komen wij nog aan toe. In ieder geval gaat het meestal om deze twee verzen, als het hoofdstuk aangehaald wordt. Ik persoonlijk kan die problemen niet zien. Vroeger wel, maar tegenwoordig niet meer.

De problemen zijn feitelijk veel groter, want al deze twaalf verzen staan ter discussie. De vraag wordt gesteld, al heel lang overigens, of deze verzen wel terecht in onze Bijbel staan. ^{Zie zijlijn 1} Of ze wel "canoniek" ([behorend tot de canon van de Bijbel](#)) zijn? Of dat dit gedeelte helemaal geen deel uitmaakt van het Woord van God? Het antwoord op die vragen is niet zo makkelijk te geven, omdat wij gewoonlijk geen idee hebben hoe met name het Nieuwe Testament van de Bijbel tot ons gekomen is. We weten ook niet op welke grond deze Bijbelboeken, vanaf Mattheüs tot en met Openbaring, aanvaard zijn geworden als het Woord van God. Wij hebben ze wellicht als het Woord van God aanvaard, maar we hebben dat dan gedaan in navolging van anderen. Dat kan een probleem opleveren, maar wat ik nu zeg, mag u wat mij betreft rustig weer vergeten, want ik denk dat het voor ons verder geen problemen oplevert. Ik beschouw in ieder geval het héle Nieuwe Testament als het Woord van God.

Hier en daar staat een woord wat er niet had moeten staan, en hier en daar in onze Statenvertaling ontbreekt ook een woord, wat er wel had moeten staan, maar daar heb je het dan ongeveer wel mee gehad. Achteraf, na bestudering, zeg ik daarvan dat het weinig uitmaakt. Voor dat doel hoeven we eigenlijk ook niet eens de geschiedenis te kennen van [het ontstaan van de Bijbel](#) of van het Nieuwe Testament, want:

in de praktijk blijkt zo zonder meer of het het Woord van God is of niet.

Daar lopen wij vanzelf tegenop. Het selecteert zich gewoonlijk wel uit. De verschillen die er wellicht zijn, met name in het Nieuwe Testament, zijn zo onbelangrijk eigenlijk, dat je er wel over kunt discussiëren, je kunt je erin verdiepen, je kunt erop promoveren, je kunt er boeken over schrijven, maar het heeft weinig zin, want het maakt toch niks uit in de praktijk. Of woorden er wel of niet staan, maakt in feite geen verschil, omdat ons zoveel is overgeleverd, dat het vanzelf één hecht geheel vormt. Dezelfde waarheden worden op veel plaatsen in de Schrift gevonden. Persoonlijk heb ik de ervaring dat als er echt wat

* Tenzij anders vermeld, komen de aangehaalde Bijbelteksten uit de Statenvertaling.

Zijlijn 1

In de nieuwste versie van de vertaling van het wachttorengenootschap, die door de Jehovah's Getuigen gebruikt wordt, houdt [Markus 16 op na vers 8](#). Zij menen dus dat Markus 16 : 9-20 niet in de Bijbel thuis hoort en hebben dit gedeelte dan ook verwijderd uit hun geheel eigen versie van wat ze toch nog "Bijbel" durven te noemen. Overigens hebben zij ook de eerste 11 verzen van Johannes 8 verwijderd, omdat zij ook daarvan vinden dat ze niet tot de canon van de Bijbel behoren.

ergens mis zit, je het meestal kunt "ruiken". Dan denk je: wat is dat nou voor een rare uitspraak? Zodra ik ga nazoeken wat er oorspronkelijk staat, dan blijkt heel dikwijls dat er inderdaad iets mee mis is. Hetzij in de vertaling, hetzij in verband met het manuscript. Maar in veel gevallen maakt het niks uit. Dat zeg ik meteen ook over dit gedeelte, dat nog steeds ter discussie staat. Er wordt zelfs beweerd dat het gedeelte er niet hoort te staan. Als het er niet zou staan, missen wij niks, denk ik, op risico dat u mij dat kwalijk neemt. Want als het over het Woord van God gaat, mag je natuurlijk niks overslaan en niks weglaten. Op voorhand zeg ik alvast, dat wat erin staat, je elders in de Schrift ook vindt. Daarmee kan het nog best wel zijn dat Markus 16 : 9-20 van oorsprong er niet in staat, hoewel ik van mening ben dat het wel terecht in bijvoorbeeld de Statenvertaling staat.

De manuscripten van Markus 16

Niettemin is het best wel aardig om stil te staan bij wat er aan de hand is rond dit Schriftgedeelte. Dat is eigenlijk heel eenvoudig. De oudste versies van het Nieuwe Testament, die nog bestaan dus, stammen uit de vierde eeuw na Christus. Dan zijn er dus al eeuwen voorbij gegaan. Wat daarvoor was, hebben wij niet meer. De oudste handgeschreven versies van het complete, of compleet geachte, Nieuwe Testament zijn er eigenlijk twee. We weten niet welke ouder is. De een is de [Codex Vaticanus](#) en de andere is de [Codex Sinaiticus](#). Die laatste stamt ook uit de vierde eeuw, maar werd pas ± 150 jaar geleden gevonden en kwam toen in de publiciteit. Dat manuscript komt uit het [Sint-Catharina-klooster](#), onderaan de berg Sinaï in Egypte. Die vondst was van groot belang, omdat op grond daarvan gebleken is dat er inderdaad hier en daar wel een woordje fout stond in de Bijbel.

In die twee handschriften komt dit laatste deel van Markus 16 niet voor. Als je het zo zegt, klinkt het alarmerend. Daarna zeg ik: het laatste stukje van Markus 16 ontbreekt in deze beide manuscripten. Dan klinkt het al minder alarmerend. Dan gaat het erom dat de laatste bladzijde van een boek ontbreekt. Zoiets kan ook gebeuren met de eerste bladzijde. De kaft en eventueel de buitenste bladzijden zijn altijd als eerste weg, als er iets af valt. Het kan gebeuren en dat dit met de oudste twee manuscripten die we hebben het geval is, is op zich niet eens zo gek. Maar levert dat ontbreken een probleem op? Nee, niet met betrekking tot de vraag of het laatste deel van Markus 16 er wel of niet bij hoort. Als wij ons voorstellen dat het Markus-evangelie ophoudt bij Markus 16 : 8 dan is dit het allerlaatste vers, waar het boek mee zou afsluiten:

Markus 16 : 8

8 En zij, haastelijk uitgegaan zijnde, vloten van het graf, en beving en ontzetting had haar bevangen; en zij zeiden niemand iets; want zij waren bevreesd.

Dit is natuurlijk op geen enkele manier een normaal einde van het verhaal. Het is ook geen literaire afronding. Het verhaal blijft "hangen". Is Hij nou opgestaan of niet? Want dat weten we nog niet echt. Er was "een jongeling" in vers 5: "... zittende ter rechter [zijde], bekleed met een wit lang kleed..." en die zei: "Hij is opgestaan", in vers 6. Dan denken we: nou, als één het zegt, is dat een beetje weinig. Vers 7 zegt dat die discipelen zich dienden te verzamelen in Galiléa, om Hem te zien. Dan willen we toch wel graag weten of dat nog gebeurd is en ook of Hij nou echt is opgestaan of niet? Maar met die informatie eindigt het hoofdstuk in dat geval niet. Het is meteen einde van het verhaal, als vers 8 het laatste vers zou zijn. En dat voor een Bijbelboek dat "Het Evangelie naar Markus" genoemd wordt. Die titel kun je maar beter weglaten dan, want als niet de opstanding van Christus zeer duidelijk naar voren gebracht wordt, dan is het helemaal geen Evangelie, oftewel blijde boodschap.

Als ik een Bijbel had waarin vers 8 het einde van het boek Markus zou zijn, zou ik blijven zitten met een kater of wellicht op zoek zijn gegaan naar de ontbrekende bladzijde. Dan ben je toch wat kwijt. Dit is geen wetenschappelijk argument, maar ik vind het toch een heel goed argument, omdat het verhaal gewoonweg niet af is met vers 8. Het is incompleet en het wordt pas compleet als er staat, in vers 9:

Markus 16 : 9

9 En als Jezus opgestaan was, des morgens vroeg ...

Dan denk ik: oh gelukkig, en daarom zeg ik: wat volgt op vers 8 van Markus 16 hoort er wel degelijk bij. Dat vind ik het belangrijkste argument van het hele verhaal. Maar er is nog meer over te vertellen.

Dat gaat over de handschriften waarop onze vertalingen zijn gebaseerd. De Codex Vaticanus is eigenlijk de basis van de [Textus Receptus](#). Dat is de Bijbel die ons overgeleverd is en op basis waarvan de Statenvertaling tot stand gekomen is in de dagen van de Reformatie. De Codex Vaticanus is hét grote handschrift. Het andere grote en belangrijke handschrift is de Codex Sinaiticus. Dat zijn echter echt niet de enige handschriften die we hebben. Er zijn er veel meer, alleen verhalen die allemaal slechts een gedeelte en dus niet een complete, of een

verondersteld complete, versie van het Nieuwe Testament. Deze stukken, of zelfs stukjes handschrift of, als ze wat groter zijn, losse Bijbelboeken en ook beschadigde manuscripten, zijn er ook vanaf de vierde eeuw of zelfs vanaf de derde eeuw.

Het hele punt is, dat in alle handschriften die er verder zijn, buiten deze twee, de Vaticanus en Sinaiticus, deze laatste twaalf verzen van Markus wel degelijk geschreven staan. Er is geen enkele twijfel over mogelijk. Daar kan ik u een lijst van geven, maar dat heeft weinig zin. Het gaat om een stuk of 600, 700 handschriften. Dat het dus in twee complete geschriften ontbreekt, zegt dan toch niet zo geweldig veel in het licht van zoveel handschriften waarin het wel staat.

Waarom is Markus 16 : 9-20 weggelaten?

Hoe kan het dat zo'n heel Schriftgedeelte verdwenen is in de twee manuscripten die aan de basis van onze vertalingen staan? Ik denk dat men ze heeft weggelaten, omdat men problemen had met het laatste stukje van dit hoofdstuk, met name vers 17 en 18. Dat komt heus wel meer voor, ook in onze dagen. Men neemt beslissingen met betrekking tot de juiste tekst van de Bijbel op basis van of wat er staat welkom is of niet. Men kiest ergens voor, want je moet soms een beslissing nemen over wat de juiste tekst zou moeten zijn. Dat is op zich niet vreemd. Het is meestal ook niet zo heel erg belangrijk. Maar in sommige gevallen is het wel interessant. Ook wat betreft Markus 16, omdat de in vers 17 en 18 genoemde "tekenen" nog steeds ter discussie staan.

In het verleden werd men geconfronteerd met het feit dat deze tekenen niet meer voorkwamen. Dat het gewoon niet meer werkte, niet meer gebeurde. Dat maakt het vervolgens tot "moeilijke verzen". Het vraagt in ieder geval om een verklaring. Als in de Bijbel staat "deze tekenen zullen volgen" en daarna stelt men vast dat die tekenen niet volgen, dan zit men met een probleem. Ik denk dat dit de reden is waarom dit hele gedeelte in onbruik geraakt is, verdwenen is. Iemand heeft het weggelaten en dat blijft dan zo. De boeken van de Bijbel werden met de hand geschreven en overgeschreven. Op een gegeven moment schrijft er iemand in de kantlijn wat bij. Bijvoorbeeld als men per ongeluk een woord had overgeslagen, dan werd dat in de kantlijn bijgeschreven. Je kunt niet het hele werk overnieuw gaan doen. De volgende die het overschrijft, moet het stukje in de kantlijn weer in de oorspronkelijke tekst plaatsen. Maar het kwam ook voor dat iemand in de kantlijn een notitie maakte voor persoonlijk gebruik. Als daarna zo'n manuscript wordt overgeschreven, komt zo'n notitie soms midden in

de tekst terecht en dat was uiteraard niet de bedoeling. Zo komen er woorden, zinnen en verzen in de Bijbel terecht, die er helemaal niet in horen. Het kon ook gebeuren dat iemand een vers tegenkwam, of een gedeelte, dat hij niet begreep en vervolgens in de kantlijn een vraagteken plaatste, in de zin van: klopt dit wel? Of: dit begrijp ik niet. Of: hoort het hier eigenlijk wel te staan? De kans is dan aanwezig dat zo'n vers, of gedeelte, uit de tekst verdwijnt. Dat soort dingen kunnen gebeuren en ze zijn ook gebeurd.

Het is soms redelijk goed te achterhalen wat er precies gebeurd is. Een heel duidelijk voorbeeld daarvan vinden wij in het legendarische gedeelte van 1 Johannes 5 : 7 en 8. In de Statenvertaling staat:

1 Johannes 5 : 7, 8

- 7 Want Drie zijn er, Die getuigen in den hemel, de Vader, het Woord en de Heilige Geest; en deze Drie zijn één.
- 8 En drie zijn er, die getuigen op de aarde, de Geest, en het water, en het bloed; en die drie zijn tot één.

Je kunt "ruiken" dat er met deze verzen iets mis is. Dat verhaal van die drie die één zijn, de Vader, het Woord en de Heilige Geest in de hemel, tegenover drie die op de aarde zijn, is in de eerste plaats al vreemd. Het past totaal niet binnen wat Johannes hier uiteenzet. Waarom er dan onderscheid gemaakt wordt tussen een drie-eenheid in de hemel en een drie-eenheid op aarde, is volstrekt onbegrijpelijk. Een ander punt is dat die kwestie, of stelling, van die drie die één zijn, namelijk de Vader, het Woord en de Heilige Geest, verder nergens, maar dan ook echt helemaal nergens in de Bijbel terug te vinden is. Je kunt zoeken wat je wilt, maar iets als een drie-eenheid, waarin de Godheid betrokken zou zijn, kun je in de hele Bijbel niet vinden, met geen mogelijkheid. Uit onderzoek van vele handschriften blijkt dat diverse woorden in vers 7 en 8 van 1 Johannes 5 er niet horen te staan. In werkelijkheid staat er slechts dit:

1 Johannes 5 : 7, 8 (conform de Griekse grondtekst)

- 7 Drie zijn er, Die getuigen,
- 8 de Geest, en het water, en het bloed; en die drie zijn tot één.

Geest, water en bloed die zijn één, want zowel Geest als water als bloed, zijn de uitdrukking van leven, namelijk van Leven dat in de Zoon van God is. Vers 12 zegt: "Die den Zoon heeft, die heeft het leven." Daar gaat het in dit Schriftgedeelte over. Wat die andere woorden ertussen moeten? Iemand heeft dat ooit ergens een keer in de kantlijn

van een manuscript erbij geschreven en iemand anders heeft het er later tussengevoegd. Het is ertussen gebeven om de eenvoudige reden dat men zo dan tenminste dan toch één tekst heeft die op een of andere wijze die drie-eenheidsleer enigszins zou onderbouwen.

De zogenoemde schriftcritici, die zich bezig hielden met de exacte teksten van de Bijbel, zijn het in overgrote meerderheid met elkaar eens dat deze woorden er niet horen te staan. Maar men heeft ze niet durven weglaten in de Statenvertaling. Dat is enigszins begrijpelijk, omdat die vertaling gemaakt werd op basis van een tekst die men nooit aan enige kritisch onderzoek had onderworpen. Dat was een overgeleverde tekst vanuit de Rooms-Katholieke kerk, waarin het gezag van de Bijbel toch geen rol speelt en het niet echt uitmaakt wat er wel en niet staat. Die tekst is door de hervormers tamelijk kritiekloos gebruikt om binnen de kortste keren een versie van de Bijbel in de omgangstaal te hebben. Aangezien zo ongeveer alle officiële geloofsbelijdenissen beginnen met: "Ik geloof in een drie-enige God ..." heeft men het niet aangedurfd om deze woorden alsnog weg te laten. Maar ze horen er dus niet te staan.

Vers 17 en 18 van Markus 16

In feite is er geen enkele reden om Markus 16 : 9-20 weg te laten uit het Nieuwe Testament van de Bijbel. Ook niet vanwege vers 17 en 18.

Markus 16 : 17, 18

- 17 En degenen, die geloofd zullen hebben, zullen deze tekenen volgen: in Mijn Naam zullen zij duivelen uitwerpen; met nieuwe tongen zullen zij spreken,
- 18 Slangen zullen zij opnemen; en al is het, dat zij iets dodelijks zullen drinken, dat zal hun niet schaden; op zieken zullen zij de handen leggen, en zij zullen gezond worden.

Het probleem met deze verzen in onze dagen is dat men zegt: het staat in de Bijbel, dus moet het gebeuren. Men beroept zich op dit Schriftgedeelte, want hier staat dat de gelovigen "gevolgd" (begeleid) zouden worden door deze tekenen, die vervolgens benoemd worden. De redenatie volgt op vers 15:

Markus 16 : 15

En Hij zeide tot hen: Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen.

De vraag is dan: zijn wij gelovigen? Hebben wij de opdracht om het Evangelie te prediken? En direct daarna: Zullen ons dan deze tekenen volgen? Dat staat toch hier in de Bijbel, zegt men dan. We doen het dus, of anders beweren we dat wij het doen en dat het gebeurt. Zo werkt dat in de praktijk.

Het hele punt is dat we hier te maken hebben met een duidelijke opdracht aan die eerste discipelen. Die onderscheiden zich van alle andere gelovigen, en dus van ons, doordat zij in persoonlijke relatie geleefd hebben met de Here Jezus Zelf. Zij werden uitgezonden als Zijn getuigen. Dat wil zeggen: zij zouden spreken over wat zij gezien en gehoord hadden en ze zouden dat getuigenis kracht bijzetten door deze tekenen te doen. Let op dat er niet staat: "deze wonderen zullen hen volgen". Er staat: "deze tekenen zullen hen volgen". Een teken is niet noodzakelijk een wonder, maar een wonder is wél een teken, in de Bijbel althans. Een wonder is iets wat we niet begrijpen, om welke reden dan ook. Voor zover wonderen gedaan worden in de Bijbel, specifiek wonderen van Godswege, zijn het tekenen en dus is de vaste uitdrukking "wonderen en tekenen". Maar hier staat niet eens "wonderen", alleen maar "tekenen". (Handelingen 2 : 22, 43; 7 : 36)

De vraag is wat voor betekenis deze tekenen hebben? Waar zijn zij een teken van? Dat geeft overigens meteen aan dat het niet noodzakelijk is dat deze tekenen tot in lengte van jaren herhaald zouden moeten worden. Als ik het zo smal mogelijk neem horen deze tekenen bij de opstanding van de Here Jezus. Het zijn op dat moment van Godswege gegeven tekenen, maar dat wil niet zeggen dat God bezig blijft met het geven van die tekenen. Als zoiets eenmaal gedemonstreerd is, dan is de zaak geregeld. Het punt is gemaakt; einde van het verhaal. Dat kan gezegd worden van alles wat hier staat. Uit de Bijbel kun je aantonen dat deze dingen ook allemaal hebben plaatsgevonden en daarom heb ik geen moeite met dit Schriftgedeelte. De genoemde opstanding van de Here Jezus; het uitzenden van de discipelen; het meesturen van deze tekenen, maakt allemaal deel uit van de heilsgeschiedenis. Het is een onderdeel van een groot geheel. Die heilsgeschiedenis is een heel lang verhaal en dit is een onderdeel ervan. De opstanding van de Here Jezus is ongetwijfeld het belangrijkste deel van het verhaal en wat hier genoemd wordt is het onmiddellijke vervolg daarop. De Schrift beschrijft onder andere de geschiedenis, de loop van gebeurtenissen in het verleden, waarbij in een bepaalde tijd bepaalde zaken gebeuren, maar in een andere tijd niet, ook omdat dit nergens voor nodig is binnen het Plan Gods, dat

Hij uitwerkt. Er staat hier niet bij dat die meegezonden tekenen voor altijd zouden blijven. Die specifieke tekenen golden voor die eerste gelovigen, in die eerste tijd, en wellicht nog wat later, maar in elk geval in die eerste generatie. Nu is dat niet meer van toepassing en daar missen wij niks aan.

Johannes 1 : 10-12

10 Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt; en **de wereld heeft Hem niet gekend.**

11 Hij is gekomen tot het Zijne, **en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.**

12 Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, *namelijk* die in Zijn Naam geloven;

Als reactie op het feit dat zowel "de wereld" als "de Zijnen" Hem niet als "het waarachtige Licht" wilden aanvaarden, verborg Christus Zijn aangezicht. Maar omdat nou eenmaal toch bewezen, gedemonstreerd, moest worden dat Hij wel degelijk uit de dood was opgestaan, en dus leven en onverderfelijkheid aan het licht had gebracht, verscheen Hij aan Zijn discipelen; alleen aan hen. Zij zouden immers daarvan getuigen zijn. Daarover zouden zij spreken, want de boodschap over Zijn opstanding, moest verkondigd worden en dat begon via mensen die het konden weten. Aan hen verschijnt Hij dus en geeft Hij Zelf specifieke opdrachten. Dat is heel logisch, net als ook de tekenen die megingen. Want als God zich verbergt, dan laat Hij wel wat van Zich horen. Niet direct, maar indirect, via bijvoorbeeld deze tekenen, die in ieder geval onder de Joden geaccepteerd werden als een instemming van Godswege. Als een Goddelijke handtekening of waarmede en dus zouden die tekenen met hen meegaan. Maar als het dan eenmaal bewezen is, als gedemonstreerd is wat gedemonstreerd moest worden, ja, dan hoeft je daar niet mee bezig te blijven en dus hield het weer op. Ik vind het volkomen logisch.

Het zou volkomen in strijd zijn met onze bedeling (Efeze 3 : 2) als de Heer inderdaad in deze tijd aan iemand zou verschijnen of tot iemand rechtstreeks zou spreken. Ik laat het me ook nooit wijs maken dat het gebeurt, want ik houd mij aan de Schrift en die leert dat de Heer in deze bedeling in het verborgene werkt in en aan Zijn Gemeente. (*Redactie: in die hoedanigheid is Christus de Heilige Geest; Degene die niet met de ogen gezien wordt, maar wel aanwezig is.*) Een gelovige zou de Schrift onderzoeken en zo tot kennis der Waarheid komen. Dat is de door God ingestelde "route".

Maria Magdaléna

Markus 16 : 9 en vers 1

9 En als *Jezus* opgestaan was, des morgens vroeg, op den eersten *dag* der week, verscheen Hij eerst aan Maria Magdaléna, uit welke Hij zeven duivelen (= *demonen*) uitgeworpen had.

1 En als de sabbat voorbijgegaan was, hadden Maria Magdaléna, en Maria, de *moeder* van Jakobus, en Salóme specerijen gekocht, opdat zij kwamen en Hem zalfden.

Er komen regelmatig vragen over de identiteit van de dame aan wie de Here Jezus verscheen na Zijn opstanding. Er waren overigens meerdere vrouwen in betrokken, zegt vers 1: Maria Magdalene, Maria de moeder van Jakobus en Salóme. Op wie die vrouwen precies zijn, ga ik niet in, ook bij een andere gelegenheid niet, omdat dit niet met zekerheid te zeggen is. Door mij in elk geval niet. Er zijn meer Maria's dan je voor mogelijk gehouden zou hebben en wie nou precies wie is, is nooit helemaal duidelijk. Voor mij persoonlijk is in ieder geval wel duidelijk dat Maria Magdalena, die de hoofdrol speelt na de opstanding van Christus, precies dezelfde is als Maria van Bethanië. Zij is dus de zus van Martha én van Lazarus. Dat is lastig te bewijzen, maar als je gewoon de betreffende Schriftgedeelten naast elkaar legt, dan kun je niet tot een andere conclusie komen. Er is ook nooit discussie over geweest, het is altijd vanzelfsprekend geweest.

Maria wordt bijgenaamd "van Magdala" of "Magdaléna". In protestantse kringen heeft men twee Maria's van gemaakt, namelijk "Maria van Bethanië" en daarnaast ene "Maria Magdaléna". Die zou dan uit Magdala in Galiléa moeten komen (wat op zich zeker kan, maar niet zo beschreven staat). Daarvoor heb ik maar één reden kunnen vinden en die staat nergens officieel zo vermeld. In protestantse kring heeft men er moeite mee heeft dat die Maria, die aardige vrouw, die aan de voeten van de Here Jezus zit (Johannes 11; Lukas 10) dezelfde zou zijn als een vrouw die de reputatie had een zondares te zijn en die bovendien van zeven demonen bezeten was. (Vers 9) Men kan het niet met elkaar rijmen en zegt dat er een ander geweest moet zijn. Het zouden twee verschillende vrouwen moeten zijn, omdat ze teveel in karakter verschillen, is het idee. Ik heb daar niet de minste aanleiding toe en zou niet weten waarom het niet gewoon dezelfde is. Nadat de vrouw van zeven demonen bevrijd is geworden, zal het toch wel een uitwerking hebben gehad op haar verdere omstandigheden, haar verdere levensgedrag en dus op haar karakter.

Zijlijn 2

Bij de geboorte van de Here Jezus werd Hij in doeken gewikkeld, staat er in Lukas 2 : 7, 12. Dit betekent ook dat hij Hogepriester zou zijn. Het is het beeld van Zijn Priesterschap, want doeken zijn per definitie van linnen en de kleding van de priester is van linnen.

Dat deze Maria als eerste een ontmoeting heeft met de Here Jezus dient een typologisch doel. De gedachte is, ik vertel het echt alleen nu maar heel vlug, dat deze vrouw een type is van de tien stammen van Israël, zoals dat geldt voor iedereen die Maria heette. De Heer verscheen aan Maria Magdaléna, omdat Hij zich zou openbaren aan "Efraïm". De zaligheid zou immers naar de tien stammen gaan en dus verschijnt hij eerst aan Maria Magdalena, die daar nou eenmaal een beeld van is. Dat zij in haar naam "van Magdala" connecties heeft met Galiléa verbaast ons dan niet, omdat "Galiléa" staat voor "Gallië", waar de erfgenamen van de tien stammen wonen. Als het verhaal daarna verder gaat, maar dan ben ik buiten de Bijbel, dat Maria Magdaléna de rest van haar leven in Zuid-Frankrijk gewoond en gewerkt heeft en begraven is, dan heb ik daar niet de minste moeite mee. Het lag voor de hand dat ze niet alleen fungeert als type, maar dat de rest van haar bediening ook letterlijk daarin betrokken wordt. Deze Maria heeft mede het Evangelie gebracht in Zuid-Frankrijk, als helper van "de rijke jongeling". Dat was Maximinus, bekend als Sint-Maximin of Sint-Maxim. [\(Zie het boek "De komst van het Geloof"\)](#)

Markus 16 : 10

10 Deze, heengaande, boodschapte het dengenen, die met Hem geweest waren, welke treurden en weenden.

Dat deze Maria "heenging en boodschapte" lees je ook in Mattheüs 28 : 9, in Lukas 24 : 9 en in Johannes 20 : 18. In alle Evangeliën lees je dat de vrouwen, en in bijzonder Maria Magdaléna, de discipelen op de hoogte moesten stellen. Zij is daarmee de drager van de boodschap, en daarmee drager van het Evangelie, dat Jezus is opgestaan. Dat is het Evangelie zo kort mogelijk, in essentie dus. Deze Maria Magdaléna moet die boodschap - vanwege de typologie - overbrengen, omdat nou eenmaal de priesterlijke verantwoordelijkheid om het Woord Gods te prediken gegeven zou worden aan "Efraïm", aan de tien stammen dus. Daar is zij de uitbeelding van.

Markus 16 : 11

11 En als dezen hoorden, dat Hij leefde, en van haar gezien was, geloofden zij het niet.

Maria Magdaléna bracht de boodschap over, maar ... "zij geloofden het niet". Als groep tenminste. Dat vinden we overal, ook in het Johannes-evangelie, met die uitzondering dat in Johannes 20 vermeld wordt dat Johannes wel geloofde. Eén van de discipelen geloofde en dat was Johannes. Dat is heel opmerkelijk, maar waarom is dat zo?

Omdat Johannes staat voor de tien stammen van Israël en die zouden eerst tot geloof komen. Aan hen zou de zaligheid worden toevertrouwd, enzovoorts. Hetzelfde verhaal. Dat geloof van Johannes kwam tot stand doordat hij de linnen doek, de hoofddoek, de zweetdoek, van de Here Jezus op een aparte plaats opgerold zag liggen (Johannes 20 : 7) Hij geloofde, maar van de anderen staat dat niet geschreven. In het algemeen lezen we dat ze niet geloofden, ze konden er niet in geloven en "zij wisten nog de Schrift niet". (Johannes 20 : 9)

Die zweetdoek van de Here Jezus zat gewikkeld om Zijn hoofd en als het ding opgerold is, dan kreeg je dus een hoofddeksel, in de vorm van een tulband. Maar dat is de hoed van de hogepriester. Dat was namelijk een tulband, zo blijkt uit Exodus 28, waar de kledingvoorschriften van de hogepriester gegeven worden. Het woord voor "hoed", dat daar gebruikt wordt, staat voor een tulband. Het heeft dus de betekenis van iets wat in elkaar gedraaid is. Johannes vindt een in elkaar gedraaide doek als hoofddeksel van de Here Jezus en beseft meteen dat dit de uitbeelding is van Zijn Hogepriesterschap naar de ordening van Melchisédek. **Zie zijlijn 2** Dat dit hoofddeksel op een aparte plaats lag - dat wordt zó specifiek vermeld - is een uitbeelding van hoe het Priesterschap naar een aparte plaats zou gaan. Naar "een gereserveerde plaats". Waar ging in het bijzonder het priesterschap naartoe onder het Nieuwe Verbond? Hetzelfde verhaal: naar de tien stammen. Voor zover het daar geaccepteerd wordt, komt het dan terecht bij de Gemeente.

Markus 16 : 12

12 En na dezen is Hij geopenbaard in een andere gedaante, aan twee van hen, daar zij wandelden, en in het veld gingen.

Hier staat dat de Heer, sinds Zijn opstanding, kon verschijnen in welke gedaante Hij maar wilde. Hij had namelijk inmiddels een hemelse positie ontvangen. Voor zover Hij verschijnt, is het een incidentele openbaring, waarbij Hij kan kiezen hoe Hij eruit ziet. Later verschijnt Hij aan hen in Galiléa en daar herkenden ze Hem niet. De Emmausgangers herkenden Hem ook niet, net zo min als Maria Magdalena. Zij herkende Hem wel aan Zijn stem, hoewel Hij eerder in een andere gedaante verscheen aan Maria. Dat was onder andere omstandigheden, nog voor Zijn verheerlijking. (Johannes 20 : 17) Als Hij later verschijnt aan het meer van Galiléa, dan staat er dat ze aan Zijn uiterlijk niet zien dat het Jezus was. Doorslaggevend waren bij die gelegenheid de littekenen in Zijn handen en voeten, en in Zijn zijde. (Johannes 20 : 20)

De Opgestane openbaarde Zich "aan twee van hen, daar zij wandelden en in het veld gingen". Dat is uiteraard de verschijning aan de Emmausgangers. Deze twee gingen niet in de stad, volgens Lukas 24, maar buiten de stad, "in het veld". De Emmausgangers geven net zo goed een Gemeentelijke waarheid weer. Maria staat voor de tien stammen (Efraïm) als zodanig, als geheel, en deze twee mannen staan voor de Gemeente. De Christus maakt zich nou eenmaal aan de Gemeente bekend. Uit de aardse vrouw wordt de Gemeente geboren. Die is per definitie mannelijk en wordt voorgesteld, óf in de figuur van één man, maar in veel gevallen in de vorm van twee mannen, die bij elkaar horen. Waarbij er geen verschil aangegeven kan worden. Dat doet er dan ook niet toe, want het gaat erom dat die ene man, die evenwel dubbel geteld wordt, een uitbeelding is van de Gemeente, de ene volkomen Man uit Efeze 4 : 13. Maar die "Ene" telt wel dubbel, vanwege het eerstgeboorterecht, en dus worden ons hier twee mannen getoond, terwijl elders in de Schrift sprake is van één man.

De opdracht tot prediken aan alle creaturen

Markus 16 : 15 en 20

15 En Hij zeide tot hen: Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen.

20 En zij, uitgegaan zijnde, predikten overal, en de Heere wrocht mede, en bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden. Amen.

Aan de opdracht van de Heer Zelf, in vers 15, werd zeker voldaan, zo blijkt uit het laatste vers van Markus 16; vers 20. We komen dit ook tegen in de rest van de geschiedenis, met name in het Bijbelboek Handelingen. Ook de Brieven die daarop volgden, die gewoonlijk in die tijd geschreven zijn, getuigen daarvan.

In Mattheüs 28 openbaart de Heer Zich aan de Zijnen in Galiléa, zoals ook aangekondigd was in Markus 16 : 7, hoewel in de rest van Markus 16 niet vermeld wordt waar het dan precies is.

Mattheüs 28 : 16-20

16 En de elf discipelen zijn heengegaan naar Galiléa, naar den berg, waar Jezus hen bescheiden had.

17 En als zij Hem zagen, baden zij Hem aan; doch sommigen twijfelden.

18 En Jezus, bij hen komende, sprak tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.

19 Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in den Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb.

20 En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. (= "eeuw"; Grieks: "aion"; niet "kosmos") Amen.

Hier staat dat vanwege het feit dat Hem gegeven is alle macht in hemel en op aarde, men heen zal gaan om de volken te onderwijzen, dat aan Jezus, die gekruisd werd, die door de wereld niet gekend en door de zijnen niet aangenomen werd, (Johannes 1 : 12) "is gegeven alle macht in hemel en op aarde". Dat "onderwijzen van de volken" omhelst alles wat de Heer hen "geboden", namelijk onderwezen, heeft. "Geboden" zijn nog altijd gewoon "onderwijzingen", te meer omdat het woord onderwijzen hier ook voorkomt. Het gaat dus niet om de wet. In een land als het onze moet je dat er altijd bij zeggen, het gaat om onderwijzingen van de Here Jezus Zelf.

Hier staat niet dat men zich zou moeten onderwerpen aan de Koning, of dat via de prediking van het Evangelie dat Koninkrijk op aarde gevestigd zou moeten worden. Er staat gewoon dat men de volkeren zou leren onderhouden alles wat de Heer geboden heeft. Dat wat de Here Jezus Zijn discipelen heeft onderwezen, zouden zij op hun beurt weer onderwijzen aan wat hier dan genoemd wordt "de volkeren". De vraag is maar of wij begrijpen wat de Heer onderwezen heeft, want dan weten wij dus ook wat de discipelen als opdracht meekregen. Als ik het voor deze gelegenheid kort moet zeggen, dan heeft de Heer onderwezen dat Hij inderdaad een Koninkrijk zou hebben, maar een paar weken daarvoor had Hij nog gezegd dat Zijn Koninkrijk, althans voorlopig, niet van hier zou zijn:

Johannes 18 : 36

36 Jezus antwoordde: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld.

Indien Mijn Koninkrijk van deze wereld ware, zo zouden Mijn dienaren gestreden hebben, opdat Ik den Joden niet ware overgeleverd; maar nu is Mijn Koninkrijk niet van hier.

Zijn Koninkrijk zou ook niet met "uiterlijk gelaat" komen.

Lukas 17 : 20, 21

20 En gevraagd zijnde van de Farizeën, wanneer het Koninkrijk Gods komen zou, heeft Hij hun geantwoord en gezegd: Het Koninkrijk Gods komt niet met uiterlijk gelaat.

Zijlijn 3

Romeinen 1 : 8:

"Eerstelijk dank ik mijn God door Jezus Christus over u allen, dat uw geloof verkondigd wordt in de gehele wereld.

Romeinen 10 : 18 :

"Maar ik zeg: Hebben zij het niet gehoord? Ja toch, hun geluid is over de gehele aarde uitgegaan, en hun woorden tot de eindten der wereld."

21 En men zal niet zeggen: Ziet hier, of ziet daar, want, ziet, het Koninkrijk Gods is binnen ulieden.

Het Koninkrijk zou, in ieder geval in eerste instantie, verborgen en in "ulieden" zijn, in de gelovigen namelijk. In de uitdrukking "volken", in Mattheüs 28 : 19, kunnen wij een openbaar Koninkrijk herkennen. De gedachte is, dat als het Koninkrijk van Christus daadwerkelijk op aarde gestalte zal krijgen, dan zullen de volkeren aan Hem onderworpen worden. Vandaar dat de Bijbel het oordeel over de volkeren leert. Ook het Oude Testament kondigt uitgebreid oordelen aan, zelfs over specifieke genoemde volkeren.

Hoewel het hier over volken gaat, wordt de prediking gedaan aan individuele mensen, die leden van een volk zijn. De term "volken" wordt in de Bijbel in het algemeen gebruikt voor de levende mensheid, de mensen als zodanig, zonder onderscheid, de volken. Wie het ook zijn, van welke afstamming, of het nou Joden zijn of Heidenen. De volken bestaan uit levende mensen. Het Evangelie zou gepredikt worden aan levende mensen. Het kan moeilijk anders, want hoe breng je het Evangelie anders aan een volk? Theoretisch kan dat aan de koning zijn, maar dat is niet wat ze deden. Dat is ook niet wat op de Pinksterdag gebeurde.

Het hoogste ideaal is dat alle mensen, en daarmee ook alle volken, tot geloof komen. Dat wordt in onze dagen niet bereikt en dat moet dus nog komen in de dagen die ná onze dagen volgen. Hier staat namelijk niet bij dat het een opdracht was voor beperkte tijd of vanaf een bepaalde tijd, die anders is dan het moment waarop de Here Jezus deze woorden sprak. De opdracht die men krijgt, na de opstanding van de Here Jezus, is deze prediking:

Handelingen 2 : 36

36 Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Israëls, dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, *namelijk* dezen Jezus, Dien *jij* gekruist hebt.

Deze Jezus van Nazareth, die weliswaar gekruist werd door Joden, én Heidenen, is inderdaad door God gesteld tot Here en tot Christus. De boodschap is eveneens dat een ieder die in Hem gelooft, deel krijgt aan Zijn Eeuwig Leven. Aan Zijn Nieuwe Verbond en ook aan Zijn Koninkrijk. Ongeacht of dat een geopenbaard of verborgen Koninkrijk is. Dat heeft er niets mee van doen.

Men ging ook inderdaad uit over heel de wereld. De apostel Paulus schrijft aan de Kolossenzen.

Kolossenzen 1 : 5, 6

- 5 Om de hoop, die u weggelegd is in de hemelen, van welke gij te voren gehoord hebt, door het **Woord der waarheid, namelijk des Evangelies;**
- 6 Hetwelk tot u gekomen is, gelijk ook **in de gehele wereld**, en het brengt vruchten voort, gelijk ook onder u, van dien dag af dat gij gehoord hebt, en de genade Gods in waarheid bekend hebt.

Al in de dagen van Paulus was en werd dat "*Woord der waarheid*", namelijk het Woord van het Evangelie", in heel de wereld gepredikt **Zie zijlijn 3** en het droeg ook vrucht. Dat een meerderheid niet tot geloof kwam en komt, doet daar niks aan af.

In de eerste plaats was dit een opdracht, niet aan u en mij, maar aan de discipelen van de Here Jezus. En dat is wat ze gedaan hebben. Het resultaat van hun Evangelieprediking was dat in heel de wereld mensen tot geloof kwamen.

Prediken "onder alle volken"

In Lukas 24 verschijnt de Heer eveneens aan zijn discipelen In vers 45 staat het doel: "*opdat zij de Schriften verstonden*". Zij zouden de Schriften verstaan m.b.t. Christus, Die eerst lijden moest om daarna "*ten derde dage*" van tussen de doden uit op te staan.

Lukas 24 : 46, 47

- 46 En zeide tot hen: Alzo is er geschreven, en alzo moest de Christus lijden, en van de doden opstaan ten derden dage;
- 47 En in Zijn Naam gepredikt worden bekering en vergeving der zonden, **onder alle volken**, beginnende van Jeruzalem.

Vers 46 is ontleend aan Jesaja 53. In de Naam van Christus "*worden bekering en vergeving der zonden, onder alle volken*" gepredikt. Net zoals dat in Mattheüs 28 staat. "Onder alle volken" wil dus zeggen: aan mensen. Waar dan ook en van welk volk ze ook deel uitmaken. "Aan alle volken" kan ook alleen maar betekenen "aan mensen". Ze zouden beginnen in Jeruzalem, bij het Joodse volk, want Jeruzalem was de hoofdstad van het Joodse volk. Dat volk had toen de oudste en hoogste rechten.

Lukas 24 : 48

48 En gij zijt getuigen van deze dingen.

Zij zouden als getuigen spreken van de opstanding van Christus en ook dat de Christus moest lijden om daarna van tussen de doden uit op te staan op de derde dag. Dat zouden ze verkondigen. Let op dat er niet staat dat ze een Koninkrijk zouden prediken. Men wil dat er graag in lezen. Alsof het slechts zou gaan om wat bekend staat als "de prediking van het Evangelie van het Koninkrijk", ter onderscheiding van "het Evangelie van Paulus". Maar dat vind je hier niet. De dood én opstanding van Christus zou gepredikt worden en als men in de Opgewekte zou geloven, zou men daardoor deel krijgen aan Zijn Koninkrijk. Dat weliswaar voorlopig verborgen zou blijven, in afwachting van de officiële bekering van het Joodse volk.

De discipelen van de Here Jezus, degenen die Hem gekend hebben, kregen volgens Lukas, maar dan in Handelingen 1 : 8, het volgende van de Opgestane te horen:

Handelingen 1 : 8

8 Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, Die over u komen zal; en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judéa en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde.

Ook dat komt overeen met Markus 16 : 15: "Gaaf heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen", maar dan wel primair gericht aan volken en niet zozeer aan individuele mensen, hoewel volkeren dus wel bestaan uit mensen, die dat Evangelie te horen krijgen. De formulering "volken" is in verband met de oprichting van het Koninkrijk. Alsof het een prediking was met een sterke politieke geladenheid. De gedachte is dat het Evangelie wel degelijk gepredikt is aan de volken. Beginnend bij Jeruzalem en Judéa en dus onder en aan het Joodse volk. Dat volk stond bovenaan het lijstje. Maar dat volk, als volk, bleefde het niet, zo blijkt uitgebreid in het Boek Handelingen. De Joodse Hoge Raad wees, namens het Joodse volk, de Naam van Jezus officieel af.

Het vervolg daarop was dat het Evangelie gebracht werd aan Samaria. Letterlijk, maar overdrachtelijk gebeurde het ook. Het kwam terecht bij de Britten, bij de tien stammen, bij Efraïm dus. Waar het Joodse volk als volk niet tot geloof kwam, deed het Britse volk dat wel én officieel. Niet in meerderheid, absoluut niet, maar officieel kwam het volk tot

geloof. Op hetzelfde regeringsniveau. Sindsdien is er geen enkel volk dat officieel tot geloof in de Here Jezus gekomen is. Ook niet onder Constantijn de Grote, zoals misschien gedacht wordt naar aanleiding van zijn bekering, die misschien een bekering was, maar of het een "tot geloof komen" was, is nog maar zeer de vraag. Dat wordt dan ook algemeen ter discussie gesteld. Je kunt Christendom tot staats-godsdienst maken, maar dat is nog niet hetzelfde als dat het rijk onderworpen wordt aan de Here Jezus. Van "Efraïm" is overigens ook niet veel overgebleven in onze dagen, maar het gaat in deze kwestie om officiële gebeurtenissen.

Nadat in de toekomst alle gelovigen van de aarde weggenomen zullen zijn ("[De opname van de Gemeente](#)") begint noodzakelijkerwijs het verhaal overnieuw. Weer met de prediking van het Evangelie aan de volken, te beginnen in Jeruzalem, want bij de eerste opdracht tot prediking is dat volk nooit verder gekomen. Het Joodse volk wilde niet. Een ander volk kwam wel tot geloof, maar verder was er niks en nog steeds niet. De prediking is nog steeds hetzelfde onder alle volken, maar ook dat heeft weinig voortgang gemaakt. Het gestelde doel wordt pas bereikt in de volgende bedeling.

Efeze 1 : 9, 10

9 Ons bekend gemaakt hebbende de verborgenheid van Zijn wil, naar Zijn welbehagen, hetwelk Hij voorgenomen had in Zichzelven.

10 Om in (Grieks: "tot in") **de bedeling van de volheid der tijden**, wederom alles tot één te vergaderen in Christus, beide dat in den hemel is, en dat op de aarde is;

Onder Christus zal alles wat in de hemel is en wat op de aarde is (denk aan "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde") officieel aan Hem onderworpen worden. Dat zal gebeuren in, en eigenlijk aan het eind, van de "bedeling van de volheid der tijden". Dat betekent uiteraard ook de onderwerping van alle volkeren aan Christus.

De "zendingsopdracht" van onder andere Mattheüs 28. Markus 16, Lukas 24 en Handelingen 1 is ook in onze dagen van toepassing. Het hedendaagse werk Gods past volledig in wat hier door de Here Jezus tot de discipelen gezegd wordt. Wij zouden derhalve ook nu dat Evangelie prediken. Als iemand de waarheid zoekt, van wie zou hij die dan moeten horen? Toch van iemand die deel uitmaakt van de Gemeente, die "een pilaar en vastigheid der waarheid is"? (1 Timótheüs 3 : 15) Dat is de taak van de Gemeente als zodanig, en niet noodzakelijk

Zijlijn 4

"Zal zalig worden in"
Markus 16 : 16 wordt grammaticaal de toekomstige tijd gebruikt. Dat geeft aan dat "zalig worden" het resultaat is van geloof hebben. Het laatste vloeit uit het eerste voort en daarom wordt toekomstige tijd gebruikt. In de Bijbel komt dit op veel plaatsen voor, terwijl het dan helemaal niet over de toekomst gaat. Het staat er als volgt: *"Hij zal ook uw sterfelijke lichamen levend maken"* (Romeinen 8 : 11) niet over de toekomstige opstanding van het vlees. Dat gaat over het heden, want er staat niet: "Hij zal uw dode lichamen levend maken". "Sterfelijke lichamen" zijn nog niet dood namelijk. Grammaticaal is dat wel toekomstige tijd, maar chronologisch gaat het over het heden. Dat is ook het geval in Markus 16 : 16.

de taak van elk lid van de Gemeente. Maar waar het over "getuigen" gaat, geldt voor een ieder van ons wat Petrus zegt in:

1 Petrus 3 : 15

15 Maar heiligt God, den Heere, in uw harten; en zijt altijd **bereid tot verantwoording aan een ieder, die u rekenschap afeist van de hoop, die in u is**, met zachtmoedigheid en vreze.

Het is echt niet zo dat een ieder van ons de opdracht heeft om zoveel mogelijk en waar dan ook het Evangelie te prediken. Dat leidt heus tot niks, echt niet. Dat is echt niet de bedoeling. Als je denkt dat je die opdracht hebt, dan is de kans groot dat je verschrikkelijk gefrustreerd raakt. Bijvoorbeeld omdat je geen idee hebt hoe het moet. Of omdat je er geen aardigheid in hebt. Dan heb je alleen maar tegenwerking. Dan voel je je er niet happy bij. Het Evangelie prediken is wellicht te moeilijk, ook voor mij, maar verantwoording afleggen van de hoop die in me is, omdat mij dit gevraagd wordt, dat kan in ieder geval. De opdracht aan de discipelen van de Here Jezus is dus niet mijn specifieke opdracht, maar waar ik de gelegenheid krijg, zal ik die zeker te baat nemen.

De verantwoordelijkheid die wij hebben is het dienen van de Heer. Het is een misverstand te denken dat de dienst aan de Heer in de praktijk voor allemaal in de eerste plaats zou bestaan uit het prediken van het Evangelie. Dat is niet zo. Wij zouden de Heer dienen in ons gewone leven van alle dag. Als Hij ons wil hebben om het Evangelie te prediken, zal Hij ons het heus wel duidelijk maken. Als wij denken dat we dat móeten doen, dan zal Hij ons eventueel duidelijk maken dat dit niet de bedoeling is. Daar ben ik stellig van overtuigd.

Geloof en doop

Markus 16 : 16 *Zie zijlijn 4*

16 Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.

Dit is een bekend vers onder Baptisten. Men trekt soms de conclusie dat men wel degelijk gedoopt moet zijn om zalig te worden, omdat dit hier zou staan. Maar dat staat er niet. Dat zou ook in strijd zijn met wat elders gezegd wordt en het is zelfs in strijd met de rest van het vers, want daar staat: *"maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden"*. Dat betekent dat iemand die wel gedoopt is, maar niet

gelooft, verdoemd zal worden. De normale gedachte is dat als men tot geloof komt, laat men zich dopen. Het wordt dus als een geheel beschouwd, omdat het bij elkaar hoort. Maar zaligheid is er niet op basis van de doop. Alleen op basis van geloof. Het is net zo'n constructie als in Johannes 3.

Johannes 3 : 5, 6

- 5 Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Zo iemand niet **geboren** wordt **uit water en Geest**, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan.
- 6 Hetgeen uit het vlees geboren is, *dat* is vlees; en hetgeen **uit den Geest geboren** is, *dat* is geest.

"Uit de geest geboren" worden, is wedergeboren worden. Voor degenen die menen dat men gedoopt móet worden om zalig te worden, is de doop: "uit water geboren worden". Dit is een populair vers in sommige kringen. Men moet uit zowel water, als ook uit Geest geboren worden, is dan de gedachte. Uit "de geest geboren", doordat men tot geloof komt, en "uit water geboren" op het moment dat men zich laat dopen. Natuurlijk gaat dit niet op. In de eerste plaats staat niet "zowel, als", evenmin staat er "plus". Maar er staat gewoon "water en Geest". Daarna wordt "water" niet meer genoemd. Alleen nog "Geest", want men moet uit de Geest geboren worden. Dat staat tegenover de geboorte uit - of in - het vlees. "Uit het vlees" wordt men uit water geboren, vruchtwater namelijk. Dat feit en beeld in de natuur, in de schepping, wordt hier door de Here Jezus toegepast op een hoger niveau. Men zou geboren worden uit "geestelijk water", is gewoon de gedachte. En dus: water dat geest is, of geest dat door water wordt voorgesteld. Zalig worden kan dus alleen op basis van geloof, waarbij de gelovige zich zou laten dopen, maar dat laatste is niet persé nodig om zalig te worden. Dit is in overeenstemming met wat in hetzelfde hoofdstuk gezegd wordt.

Johannes 3 : 18

18 Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar **die niet gelooft**, is alrede veroordeeld, dewijl hij niet heeft geloofd in den Naam des eniggeboren Zoons van God.

Hier gaat het om alleen geloof. De doop heeft er niks mee van doen. *"Die niet gelooft, is alrede veroordeeld"* gaat niet over een toekomstig, maar over een tegenwoordig oordeel. Het idee is, dat God wel degelijk de wereld reeds veroordeeld heeft en dat de natuurlijke mens leeft onder het oordeel, onder "de toorn Gods". (Romeinen 1 : 18)

Tekenen en wonderen

Markus 16 : 17

17 En degenen, die geloofd zullen hebben, zullen deze tekenen volgen: in Mijn Naam zullen zij duivelen uitwerpen; met nieuwe tongen zullen zij spreken,

Dit vers is voor velen het moeilijkste deel van dit Schriftgedeelte, omdat men vaststelt dat deze tekenen niet meer "volgen". Er zijn natuurlijk ook kringen waarin men beweert dat deze dingen wel de gelovigen volgen en dan zitten we net zo goed met een probleem. Van welke kant men ook binnenkomt. Het vers blijft altijd problematisch, omdat er nogal veel verschil van mening over bestaat. Toch hoeft het geen enkel probleem te zijn. Want omtrent deze tekenen stellen wij vast dat het "tekenen" genoemd worden, waarbij wij gewoonlijk denken aan "wonderen" en daar gaat het inderdaad over. Maar dat neemt niet weg dat deze "wonderen" in de eerste plaats "tekenen" zijn. Ze hebben een bepaalde typologische betekenis.

Tekenen of wonderen komen we in de Bijbel meer tegen. Ook in oudtestamentische tijd, hoewel dat toch zeker geen regel was. Dan zouden het namelijk ook geen wonderen meer zijn en zou de functie van tekenen in hoge mate verloren gaan. Maar voor zover er tekenen gedaan werden, voor zover er wonderen gedaan werden, is dat maar in drie verschillende perioden van heel de Bijbelse geschiedenis. In de eerste plaats in de dagen van Mozes. Ter gelegenheid van de uittocht uit Egypte en de woestijnreis. In die eerste periode was een wonder nogal gebruikelijk. De volgende periode is die van Elia en dan ben je dus honderden jaren verder. Daarna eigenlijk pas weer in de dagen van de Here Jezus. Die in Zijn bediening vele malen wonderen verrichtte. Waar het gaat over mensen die geacht werden over "wondergaven" te beschikken, dus door wie de Heer door wonderen werkte, komen we slechts terecht bij Mozes, Elia en de Here Jezus.

Het eigenaardige doet zich voor dat in alle drie de gevallen die wonderen zich ook voortzetten in een volgende generatie. Namelijk Jozua na Mozes, Elisa als opvolger van Elia en de volgende generatie van de Here Jezus bestaat uit Zijn discipelen. Daarna hielden de wonderen steeds op. Na Mozes en Jozua hield het op en na Elia en Elisa ook, evenals na de Here Jezus en Zijn discipelen (apostelen). Mozes en Elia worden in het Nieuwe Testament rechtstreeks in verband gebracht met de Here Jezus en Zijn discipelen. Zo worden ze gezien samen met de Here Jezus op de zogeheten "berg der verheerlijking".

(Mattheüs 17) Alle drie zijn ze nogal nadrukkelijk aanwezig geweest op een andere berg, op "Sinai, de berg in Arabië" (Galaten 4 : 25) en dat betekent dat we in elk geval verband vinden tussen Mozes, Elia en de Here Jezus. Niet alleen vanwege de wonderen die ze deden, maar ook op andere gronden.

Het punt is dat de tekenen die zij deden. ook met elkaar in verband staan en kennelijk ook dezelfde functie vervullen. Die functie is duidelijk genoeg. We beginnen bij Mozes, dan hoeven we de rest niet meer te noemen. Mozes kreeg de opdracht om wonderen te doen, als autorisatie van zijn Goddelijke zending. Als bewijs dat hij wel degelijk door God gezonden was en niet zomaar iemand was. En dus moest hij voor de Faraó van Egypte wonderen verrichten, zoals met die slang en met die hand en die staf. Het was een opdracht van de HEERE.

Exodus 4 : 21

21 En de HEERE zeide tot Mozes: Terwijl gij heentrekt, om weder in Egypte te keren, **zie toe, dat gij al de wonderen doet voor Faraó**, die Ik in uw hand gesteld heb; ...

Mozes deed die wonderen eerst in Egypte en later opnieuw in Egypte, maar dan te midden van Israël en ook ten behoeve van Israël. Hetzelfde geldt voor Elia. Die verscheen in de tijd van groot ongeloof. Ten tijde van de grote afgoderij in Israël. Elia kreeg een Goddelijke zending en als bewijs daarvan verrichtte hij deze wonderen. Dat geldt voor de Here Jezus ook. Nicodémus wist daarvan. Zijn eerste woorden in de Bijbel zijn gericht tot de Here Jezus.

Johannes 3 : 2

2 ... Rabbi, wij weten, dat Gij zijt een Leraar van God gekomen; want niemand kan deze tekenen (*wonderen*) doen, die Gij doet, zo God met hem niet is.

Dat had de man dus goed begrepen, vermoedelijk aan de hand van de geschiedenis van zowel Mozes als Elia. **Zie zijlijn 5** De wonderen die zij deden zijn historisch en oorzakelijk een bewijs van hun Goddelijke zending. Dat wil zeggen ze zijn bewijs dat ze door God gezonden waren als profeten. Daartoe deden zij wonderen. Hun opvolgers deden dat ook, als bewijs dat zij inderdaad de rechtmatige opvolgers waren, van Godswege aangesteld en erkend.

Wonderen zijn tekenen en wie ze ook deed, en onder welke omstandigheden, ze zijn zondermeer altijd tekenen van dat het Nieuwe Verbond

Zijlijn 5

Aan Johannes de Doper werd twee hoofdstukken eerder de vraag gesteld over wie hij was. Bent u de profeet? (men bedoelde de profeet als Mozes, die komen zou). Bent u Elia? Bent u de Messias? (de Christus) In alle drie de gevallen was het antwoord nee, maar het was wel drie keer dicht in de buurt. Het aardige is dat we ze daar dus nog een keer op een rijtje vinden en dat verbindt hen ook met elkaar.

aangebroken is of zou aanbreken, vanuit oudtestamenteel standpunt bezien. Het illustreert niet alleen dat het Nieuwe Verbond is aangebroken, of zou aanbreken, maar ook hoe het zou aanbreken. Ook de diverse omstandigheden daarvan. Al die wonderen die we in de Bijbel vinden, spreken dus in principe over precies hetzelfde. Namelijk over hoe nieuw leven werd voortgebracht, dwars tegen de dood in. Of hoe leven uit de dood is voortgebracht, dan wel voortgebracht zou worden. En hoe dat terecht zou komen bij een bepaalde categorie, namelijk bij de gelovigen in het algemeen. Die wonderen dienden dus helemaal niet een zakelijk doel.

Wat voor zin heeft het om een staf te veranderen in een slang (Exodus 4) en daarna de slang weer in een staf? Als je het één verklaard hebt, dan moet je daarna het tegenovergestelde ook nog kunnen verklaren. Dat lukt je nooit. Als je het nut van het ene verklaard hebt, dan kun je niet meer het nut van het tegenovergestelde verklaren. Wat voor zin heeft het dat de schapenvacht nat wordt en het gras eromheen droog, als daarna de andere nacht de schapenvacht droog is en het gras eromheen nat? (Richteren 6) Wat voor zin heeft het om de schaduw op de zonnewijzer een eind terug te zetten, als hij daarna toch weer hetzelfde punt zal passeren? (2 Koningen 20 : 11) Wat voor zin heeft het om iemand uit de dood op te wekken, als hij daarna weer overlijdt? Wat voor zin heeft het om iemand te genezen, als hij daarna toch weer ziek wordt?

Wat hebben die tekenen voor zin? De bedoeling ervan is dat het inderdaad een overdrachtelijke, profetische en geestelijke betekenis heeft. Die wonderen zouden maar gedurende een bepaalde tijd gedaan worden, als autorisatie, als bevestiging van bovenaf dat het inderdaad om een Goddelijk werk gaat en niet zozeer om die wonderen zelf. Dat de prediking van degenen die die wonderen doen een Goddelijke boodschap is. De betekenis van het wonder komt overeen met wat de "wonderdoener" predikt. Als dat een keer gebeurd is, en als dat dus vastgesteld is en bewezen is, daarna hoeft er dus helemaal niks meer bewezen te worden. Dan blijven wonderen dus wonderen en tekenen, die normaal gesproken niet meer voorkomen. Waarom ook? Waarom zou God nu een wonder doen? Waarom zou God een wonder doen door mij? Om te bevestigen dat ik Zijn woord predik? Dat is nergens voor nodig, want dat kunt u controleren aan de hand van de Schrift. Meer is niet nodig en daarom doet Hij dat niet meer.

Waarom zou Hij? Om de mens wat gezonder door het leven te laten gaan? Dan heb ik nog een paar bijzondere vragen voor u. Wat vindt

u dan van dat de Heer een ziekenhuis binnenkomt en Hij geneest er maar één, en dan nog aarzelend, want Hij vraagt eerst nog of hij het wel wil. (Johannes 5) Er waren veel meer gelovige zieken, maar daar gebeurde niks mee, ze werden niet genezen. Dat was niet de bedoeling, en bovendien, een wonder moet een wonder blijven, anders mist het helemaal zijn functie, namelijk dat die wonderen illustraties zijn van het werk Gods in onze dagen.

Johannes 5 : 25

25 Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: De ure komt, en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven.

Dat gebeurt nu en als illustratie van die waarheid, wekte de Heer drie doden op. Het is de uitbeelding van hoe de mens, die nou eenmaal voor God dood is, door het horen van het Woord Gods, dat wil zeggen door het geloof in het Woord Gods, leven ontvangt. Het genezen van een blinde is de uitbeelding van hoe de mens, die van nature geestelijk blind is, de ogen geopend krijgt. De Heer opent ons de ogen, doet ons de schellen van de ogen vallen opdat wij zouden zien, in geestelijke zin uiteraard. De dove oren genezen is precies hetzelfde. De mens is niet geneigd te horen naar het Woord Gods, hij kan het niet eens horen, maar God opent ons de oren. Voor zover wij melaats waren, een beeld van de zonde, van het verderf in de wereld, worden wij van die melaatsheid genezen. Voor zover wij stom waren, dus niks te zeggen hadden, en dus niks zeggen konden, is onze tong losgemaakt en kunnen wij ineens spreken van het Woord Gods, dat we eerst horen. Dit waren zo ongeveer de tekenen daarvan.

We hebben nog een teken: het openen van de gevangenen, maar dat gebeurde pas na de opstanding van de Here Jezus. Dat is een uitbeelding van hoe wij, die in ballingschap waren en vreemd waren van het burgerschap, (Efeze 2 : 12) desalniettemin bevrijd zijn. Zo ook dat volk in ballingschap, tot wie het Evangelie kwam, en dat daardoor in de vrijheid gesteld werd.

Wat in het Oude Testament aangekondigd is, wordt letterlijk gedaan door de Here Jezus en door de apostelen. Maar het gaat erom dat het door hen overdrachtelijk gedaan wordt. Waar dat gebeurd is, waar dus die Goddelijke zending en prediking van zowel de Here Jezus als de apostelen van Godswege geratificeerd, d.w.z. erkend en bevestigd, is geworden, hoeft dat daarna niet meer. Het is net zoiets als dat we te maken hebben met het historisch feit van de opstanding van de

Here Jezus, waarvan gezegd wordt: Hij is gezien door die en door die, en door die, en door vijfhonderd in één keer, en je kunt dat bij velen van nog navragen, want ze leven nog, en ter laatste is Hij ook nog aan mij verschenen. (1 Korinthe 15) Waarmee dit historische feit volstrekt bewezen is. Als het één keer bewezen is, ja waarom moet het dan opnieuw? En waarom zal dan alsnog het getuigenis van de getuigen in twijfel getrokken moeten worden, en waarom zal het opnieuw bevestigd moeten worden? Dat is toch nergens voor nodig? Het is inmiddels een goed bewezen historisch feit. Meer is niet nodig en zo is het met die wonderen ook.

Het is betrekkelijk vanzelfsprekend dat de apostelen, óf door de hun bediening óf door de eerste Christenen, deze wonderen gedaan hebben. Het is net zo vanzelfsprekend, dat dit uiterlijk na één generatie niet meer gebeurde. God doet het niet meer. In het algemeen niet. Ik zeg niet dat God geen fysieke wonderen in onze dagen doet. Ik zeg alleen dat voor zover Hij ze doet, doet Hij ze niet in het openbaar, maar in het verborgene en in ieder geval niet als teken, want dat is nergens voor nodig. Als het in het verborgene gebeurt kun je niet weten of het echt zo is of niet. En als je er zelf mee te maken hebt, dan is de Bijbel er makkelijk genoeg over of het een wonder is of niet. Wij danken God in alles, zodat we ons daar verder geen zorgen over hoeven te maken.

In vers 17 staat niet: "degene die geloofd zullen hebben, zullen deze tekenen doen". Dat was misschien wel zo, maar dan toch niet bij allen. En er staat ook niet: "degene die geloofd zullen hebben, zullen als ze ziek zijn genezen worden". Er wordt gewoon als feit vastgesteld dat, waar die gelovigen ook zouden gaan, deze tekenen hen zouden volgen. Of ze dat nou leuk vonden of niet, of ze daar nou om vroegen of niet, of dat nou wenselijk was of niet, dat heeft er niks mee te maken.

Hebreeën 2 : 3, 4

- 3 dewelke, begonnen zijnde verkondigd te worden door den Heere, aan ons bevestigd (= herhaald) is geworden van degenen, die Hem gehoord hebben;
- 4 God bovendien medegetuigende door tekenen, en wonderen, en menigerlei krachten en bedelingen des Heiligen Geestes, naar Zijn wil.

De gedachte is, dat wat de Here Jezus begon te prediken, dat hebben de discipelen later ook gepredikt en dat predikt Paulus nu nog. Het is dezelfde boodschap. God getuigde mee door wonderen met een

betekenis. "*Menigerlei krachten*" zijn die krachten die wij niet kennen, en daarom spreken wij over wonderen. Na "*menigerlei krachten*" volgt het woordje "en", in de betekenis van "namelijk", gevolgd door: "bedelingen des heiligen geestes".

Det is niet het normale woord voor "bedeling", Het gaat hier om dat de Heilige Geest wat uitdeelde, zo hier en daar. Niet naar hun wil, niet naar de wil van de discipelen of de gelovigen, of wie het maar waren door wie die wonderen gebeurden, maar naar Zijn wil, naar Gods wil. En dus volgden hen die tekenen van Godswege en naar Gods wil. God zou door die wonderen en tekenen, "mede getuigen". God bevestigde de boodschap, die de discipelen oorspronkelijk van de Heer Zelf ontvangen hadden. Daarmee wordt het één geheel, maar het zet zich uit over twee generaties. Deze wonderen, deze tekenen, hebben dus slechts een zeer tijdelijke functie. Dat ze inderdaad gebeurd zijn, lijkt mij een duidelijke zaak, want terugkerend tot Markus 16 : 17 komen wij bij nog een wonder uit.

Het uitwerpen van demonen

Markus 16 : 17b

17 in Mijn Naam zullen zij duivelen uitwerpen; ...

Het uitwerpen van duivelen (= demonen) behoort tot de categorie wonderen. Het is niet normaal dat demonen worden uitgeworpen; normaliter kan dat niet. Net zo min als men doden kan opwekken uit de dood, of blinden of doofstommen zomaar kan genezen, of melaatsheid kan genezen. Sommigen denken dat het wel kan, maar dat is niet zo. Het uitwerpen van demonen valt in dezelfde categorie. Bezetenheid wordt kennelijk geschaard in het rijtje van menselijke kwalen en zelfs lichamelijke kwalen. Ik wil niet meteen zeggen dat het iets lichamelijks is, maar het is er in ieder geval rechtstreeks mee verbonden. Zo goed als een mens behept kan zijn met een ziekte, kan hij behept zijn met een boze geest. In de meeste gevallen gaat dat, althans in de Bijbel, hand in hand. Het uitwerpen van demonen wordt in de Bijbel dus beschreven alsof het een genezing is, maar dan een onmogelijke en dus is het geen regel. Waar het gebeurde, was het demonstratief en was het resultaat ook onmiddellijk waarneembaar.

Handelingen 16 : 16-18

16 En het geschiedde, als wij tot het gebed heengingen, dat een zekere dienstmaagd, hebbende een waarzeggenden geest, ons ontmoette, welke haar heren groot gewin toebrecht met waarzeggen.

- 17 Dezelve volgde Paulus en ons achterna, en riep, zeggende:
Deze mensen zijn dienstknechten Gods des Allerhoogsten, die ons den weg der zaligheid verkondigen.
- 18 En dit deed zij vele dagen lang. Maar Paulus, *daarover* ontevreden zijnde, keerde zich om, en zeide tot den geest: Ik gebied u in den Naam van Jezus Christus, dat gij van haar uitgaat. En hij ging uit ter zelfder ure.

Een "waarzeggende geest" is een geest, een demon, en dus naar Bijbelse maatstaven een "boze geest". Naar wereldse maatstaven niet, want de mens, die gewoonlijk niet gelooft in iets wat men zegt niet te kunnen zien, maakt dikwijls toch onderscheid tussen goede en kwade geesten. Maar naar Bijbelse maatstaven zijn alle geesten boos, net zoals alle mensen boos zijn. Zoals mensen onder zichzelf onderscheid maken tussen goede en kwade mensen, zo maakt men dat ook tussen goede en kwade "boze geesten".

Het voorspellen van de toekomst is een zaak van demonie, hoewel er gewoonlijk niks van uitkomt. Het is wel zo dat geesten bepaalde dingen weten, die ze dus kunnen vertellen aan toehoorders, die op dat moment niet op de hoogte zijn. Dat is waarzeggen en dan niet met betrekking tot de toekomst, maar tot het heden. De toekomst voorspellen kan een mens ook op basis van waarnemingen, op basis van waarschijnlijkheid kan hij aardig het weer voorspellen, zeg ik altijd, en demonen kunnen dat soms ook. Alleen weten zij soms dingen die mensen niet weten en dan wordt gedacht dat ze de toekomst kunnen voorspellen, maar dat is niet zo.

Het was Paulus die uiteindelijk ontevreden werd over de "optocht" en wat er gezegd werd door de vrouw in kwestie. De boze geest werd door hem uitgedreven, hoewel hetgeen deze vrouw riep volkomen correct was. Deze demon, die waarzeggende geest via die vrouw, spreekt de waarheid. Er zijn ongelovigen die wel eens een keer de waarheid spreken. Deze demon zal dat via die vrouw wel vaker gedaan hebben, anders kan hij nooit "groot gewin hebben toegebracht". Paulus ging ook pas na "vele dagen" tot actie over, d.w.z. als het een leugen geweest was, dan zouden ze veel eerder geprotesteerd hebben. De vraag is: waarom wordt die boze geest, die demon, eigenlijk uitgedreven? Omdat het in de eerste plaats niet om de werkelijke oorzaak voor deze uitdrijving gaat, maar om het geven van een teken voor heel de stad of aan heel de stad. Na "vele dagen" wist dus iedereen hoe het in elkaar stak, want als men op gezag van deze demon in de vrouw zou geloven wat de apostelen predikten, zou ongetwijfeld

vroeg of laat deze vrouw leugens gaan verkondigen, op instigatie van deze boze geest, om daarmee de gelovigen juist weer van de waarheid af te brengen. Als men op haar gezag tot geloof komt, zou men op haar gezag alles geloven, is de meest voor de hand liggende gedachte. Ik denk eerlijk gezegd dat dit in onze dagen nog gebeurt. Er zijn mensen die voor een deel het Woord Gods verkondigen en voor een ander deel de leugen. Daarmee maken ze het woord Gods in de praktijk direct weer krachteloos. Dat is het enige werkterrein van de duivel. In onze dagen heeft de satan de wereld al lang in zijn macht, maar de gelovigen niet en dus werkt hij daar aan. Aangezien wij als gelovigen niet accepteren wat de wereld predikt, bedient hij zich van andere gelovigen om het Woord Gods in diskrediet te brengen.

Voor het woord "waarzeggende geest", in vers 16, in de Griekse grondtekst wordt een woord gebruikt dat wij kennen als naam van een slang: [een Pythonische geest](#). Dat komt in de vertaling niet door, maar dat ga ik nu niet uitleggen. Het idee is dat de satan wel erkent dat God gesproken heeft, maar alleen niet dat God bedoeld heeft wat Hij zegt. Dat ook is wat de theologie per definitie doet. Niet ontkennen dat God gesproken heeft, maar ontkennen wat God daarmee bedoeld heeft. Over wat Hij dan wel bedoeld heeft, verschillen de inzichten dan. Het gaat niet om het verbreiden van één bepaalde leugen. Het gaat om de bestrijding van één Waarheid. Hoe meer leugens tegenover die ene Waarheid gesteld worden, hoe moeilijker het wordt om die Waarheid vast te houden.

Ik beweer dat heel wat zogenaamd christelijke sekten ontstaan zijn door de activiteit van demonen. D.w.z. door bezetenheid van degenen die geacht worden het Woord te spreken. Dat geloof ik inderdaad, omdat dit een volstrekt Bijbelse aangelegenheid is. Als Paulus aan Timótheüs instructies geeft met betrekking tot het opzienersambt, zegt hij dat een opziener geen nieuwelings moet zijn.

1 Timotheüs 3 : 6, 7

- 6 Geen nieuwelings, opdat hij niet opgeblazen worde, en in het oordeel des duivels valle.
- 7 En hij moet ook een goede getuigenis hebben van degenen, die buiten zijn, opdat hij niet valle in smaadheid, en *in* den strik des duivels.

Hiermee wordt hetzelfde gezegd, namelijk dat de duivel zich bij voorkeur bedient van andere gelovigen en bij voorkeur van opzieners, in het bijzonder nieuwelings, omdat die het makkelijkste van rechte

sporen af te brengen zijn. Dikwijls gaat het niet eens om "voorgangers", maar gewoon om gelovigen. Soms gaat het niet eens om een andere leer, maar gewoon om alleen maar het brengen van onrust te midden van de gelovigen. Dat beschouw ik in het algemeen als demonisch. De duivel wil de rust wegnemen, wanorde zaaien, op wat voor wijze dan ook. De werking van demonen begint altijd met de waarheid, maar daarna komt de leugen. Dan komt de verbastering, de verdraaiing van de waarheid.

In Markus in 16 : 17 staat, als teken: "... *In mijn naam zullen ze duivelen uitwerpen*". Een voorbeeld daarvan vinden we dus in Handelingen 16. Het zal nog wel vaker gebeurd zijn, mag ik aannemen, hoewel het ongetwijfeld ook geen regel was in die dagen.

Met nieuwe tongen - in andere talen - spreken

Markus 16 : 17c

17 met nieuwe tongen zullen zij spreken,

Gewoonlijk denken wij dat hiervan pas voor het eerst sprake is op de Pinksterdag, maar dit was nog vóór Hemelvaartsdag. Het wordt door de Here Jezus al aangekondigd, dat zij met "nieuwe tongen" zullen spreken. Dat betekent spreken in "nieuwe talen", want het woord "tong" betekent "taal". Dat is in heel wat talen het geval, bijvoorbeeld in het Engels: "tongue". Een tong is een taal, wij herkennen het in ons woord "tongval". Voor zover er staat "nieuwe talen", gaat het om "oude talen". Het probleem zit in dat begrip "nieuw". "Nieuw" kan betekenen dat iets echt pas onlangs gemaakt is, maar het kan ook betekenen dat het voor de persoon in kwestie nieuw is. Men kan "een nieuwe auto" aanschaffen, maar dat hoeft niet noodzakelijk een auto te zijn die net uit de fabriek komt. Dat is met deze talen ook zo.

Deze aankondiging wordt prompt een paar weken later vervuld in Handelingen 2. Daar wordt ook meteen geïllustreerd wat onder die "nieuwe tongen" te verstaan is.

Handelingen 2 : 4

4 En zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest, en begonnen te **spreken met andere talen**, zoals de Geest hun gaf uit te spreken.

"Andere talen" zijn dus "andere tongen". Ze begonnen te spreken in andere - bestaande - talen, omdat de Geest door hen werkte.

Handelingen 2 : 6-11

- 6 En als deze stem geschied was, kwam de menigte samen, en werd beroerd, want een ieder hoorde hen **in zijn eigen taal** spreken.
- 7 **En zij** ontzetten zich **allen**, en **verwonderden zich**, zeggende tot elkander: Ziet, zijn niet alle dezen, die daar spreken, Galileërs?
- 8 En hoe horen wij hen een ieder **in onze eigen taal**, in welke wij geboren zijn?
- 9 Parthers, en Meders, en Elamieten, en die inwoners zijn van Mesopotamië, en Judéa, en Cappadocië, Pontus en Azië;
- 10 En Frygië, en Pamfylië, Egypte, en de delen van Libyë, hetwelk bij Cyréne *ligt*, en uitlandse Romeinen, beiden Joden en Jodengenoten;
- 11 Kretenzen en Arabieren, wij horen hen **in onze talen** de grote werken Gods spreken.

Het waren talen die al lang bestonden, maar die voor de discipelen nieuw waren. Ze hadden die talen nooit geleerd, maar toch spraken ze bij deze gelegenheid "nieuwe talen" of "nieuwe tongen". Degenen die het aanhoorden kregen de boodschap in hun eigen taal en dat wordt in dit gedeelte maar liefst drie keer gezegd. Dat was uiteraard een wonder en daarmee weer een teken.

De "*grote werken Gods*" werden voor het eerst openlijk gepredikt, niet in het Hebreeuws of Aramees, maar in de heidense talen. Het Evangelie ging zo opzichtig eerst naar de Heidenen. Het gebeurde weliswaar in Jeruzalem, maar het ging meteen naar de Heidenen. Dat is het einde van de theorie, dat het eerst alleen gepredikt werd aan de Joden, waarna het zo langzamerhand naar de Heidenen ging. In de praktijk is dat standpunt achteraf wel te verdedigen, maar niettemin ging het Evangelie op de Pinksterdag meteen al al naar de Heidenen. Uiteraard is het hier een teken van hoe de zaligheid naar de Heidenen zou gaan. Het is een teken van hoe in onze dagen, in heidense talen, door Heidenen, het Evangelie gepredikt wordt. In het bijzonder aan de Joden. Eén van de grote kenmerken van onze bedeling is, dat Heidenen het Woord Gods is toebetrouwd.

In Korinthe 14 gaat Paulus in op het "spreken in tongen". Hij vergelijkt dit met profeteren, waarna de conclusie is dat ze weliswaar veel overeenkomsten hebben, maar dat ze toch ook tegengesteld zijn. De overeenkomst is, dat men, van Godswege, de Woorden Gods spreekt. Die worden ingegeven door de Heilige Geest, "*zoals de Geest hun*

Zijlijn 6

Van alle nieuwtestamentische Brieven, is er maar één waarin het spreken in tongen genoemd wordt. Dat is de eerste Korinthe-brief en dat op nogal afwijzende wijze. Andere Brieven spreken er helemaal niet over, omdat het voor de gelovigen geen enkel praktisch nut heeft, laat staan voor de Gemeente.

Zijlijn 7

In Handelingen 10 zijn we in Caesarea, de stad die genoemd was naar Caesar, de keizer en op dat moment de grootste machthebber van de heidense wereld. Caesarea blijkt de havenplaats te zijn van waaruit het Evangelie naar waar dan ook ter wereld gebracht zou worden. Naar de Heidenen dus. Waar we in Handelingen 10 over "het spreken in tongen" lezen, fungeert dat opnieuw als een teken. Het bevestigt dat het naar Gods wil is, dat Heidenen tot geloof komen en behouden worden. Dat zij toegevoegd worden aan het gelovige volk, de Gemeente. Het bevestigt ook dat de zaligheid als zodanig toevertrouwd zou worden aan de Heidenen, om te beginnen vanuit de Joden (Petrus) en dat zij in hun taal, of vanuit hun culturen, het Evangelie zouden gaan prediken.

gaf uit te spreken". Het verschil is, dat dit bij profetie in klare taal gebeurt, om de mensen iets duidelijk te maken. In tongen (talen) is het alleen maar een teken. Meer niet. Het gaat namelijk niet zozeer om de inhoud ervan, maar om het teken als zodanig voor de ongelovigen van die tijd en van die eerste "generatie".

1Korinthe 14 : 21-23

- 21 In de wet is geschreven: Ik zal door lieden van andere talen, en door andere lippen tot dit volk spreken, en ook alzo zullen zij Mij niet horen, zegt de Heere.
- 22 Zo dan, de *vreemde talen zijn tot een teken* niet dengenen, die geloven, maar **den ongelovigen**; en de profetie niet den ongelovigen, maar dengenen, die geloven.
- 23 Indien dan de gehele Gemeente bijeenvergaderd ware, en zij allen in *vreemde* talen spraken, en *enige* ongeleerden of ongelovigen inkwamen, zouden zij niet zeggen, dat gij uitzinnig waart?

Spreken in tongen is een teken, maar niet voor de Gemeente. Daarom zou het in de Gemeentelijk bijeenkomst ook niet moeten gebeuren. In 1 Korinthe 14 ^{Zie zijlijn 6} wordt geciteerd uit Jesaja 28, waar staat dat God door andere talen, door belachelijke lippen, tot het Israëlitische volk, in de praktijk het Joodse volk, zou spreken.

Jesaja 28 : 11, 12

- 11 Daarom zal Hij **door belachelijke lippen**, en (= *namelijk*) **door een andere tong** tot dit volk spreken;
- 12 Tot dewelken Hij gezegd heeft: Dit is de rust, geeft den moeden rust, en dit is de verkwikking; doch zij hebben niet willen horen.

Het was dus alleen maar een teken. Rechtstreeks en zonder uitwerking. Praktisch nut had het niet, want het Evangelie kon gewoon in de drie toen bekende grote wereldtalen (Grieks, Latijns en Keltisch) gepredikt worden. Bovendien zouden ze het "*niet willen horen*" en in dat verband had het dus ook geen praktisch nut. De functie van spreken in tongen is, dat het een teken is van hoe de zaligheid naar de Heidenen zou gaan ^{zie zijlijn 7} en hoe deze "*lieden van andere talen*" tot de Joden spreken zouden. Dat zou echter evenmin tot de bekering van het Joodse volk, als geheel leiden. Het is een teken van één van de belangrijkste kenmerken van onze tegenwoordige bedeling. Namelijk dat de zaligheid gegeven is aan de Heidenen. (Handelingen 28 : 28) Dat teken bevestigt in de eerste plaats de Goddelijke zending van

deze apostelen. Het bekrachtigt van Godswege, op voorhand, de inhoud van de prediking. Zowel dat spreken in tongen, al weten we niet wat ze gezegd hebben, als ook de prediking in klare taal van Petrus, die daarna kwam. Hij begint voor dat doel gewoon vooraan, bij de opstanding van de Here Jezus. (Handelingen 2 : 24, 32)

Degenen die nu "in tongen spreken" doen dat niet in de Bijbelse betekenis van de term. Wat ze doen, komt niet in de Bijbel voor en dus hoeven we het er niet eens over te hebben. We zien dat mensen die in tongen spreken hun Bijbel kwijt zijn geraakt, omdat men zich beroept op "een bepaalde ervaring". Ze worden op die manier ongevoelig voor de Bijbel. Ze zeggen dat de Geest rechtstreeks door hen spreekt. Misschien zeg ik het wat hard, maar sinds mijn jongensjaren heb ik in tongen horen spreken. Ik ben echt door de wol geverfd in kringen waar men dat doet. Daar heb ik alles gehoord en gezien wat er maar te horen en te zien viel. Het Woord betekent daar helaas heel weinig. Die plaats werd ingenomen door "ervaring".

Ik ken iemand die had een ervaring dat hij door een engel naar een stapel gouden platen geleid werd. Zo vond hij "het boek van Mormon" en zo is het Mormonisme ontstaan, op basis van "een ervaring". Maar ik ken ook iemand die heette Mohammed. Die ervoer dat een engel tot hem kwam en hem van alles openbaarde. Die engel verplaatste hem van hot naar her. Sindsdien bestaat het Mohammedanisme. Er zijn ook mensen die spreken van de ene op de andere dag in tongen en ontlennen daaraan hun ervaring, bepaalde voorrechten of autoriteit.

God geeft die "gave van spreken in tongen" niet meer sinds de dagen van de Korinthiërs, vanaf de tijden dat de Heidenen het Evangelie gingen prediken. Het was vanaf toen een kwestie van uitsterven, omdat het zijn functie vervuld had, in bijzonder aan de Joden. Net zoals de genezing van de doofstomme geen betekenis - als teken - meer heeft. Het teken is de profetie, maar als die vervuld is, valt er niks meer te profeteren en dat is de reden dat die wondergevallen ophielden.

Paulus zet in 1 Korinthe 13 uiteen dat bepaalde "gaven", dat zijn "bepaalde bedieningen", niet meer gegeven zouden worden, omdat ze geen nut meer zouden hebben. God bepaalt uiteraard dat er op een bepaald moment geen nut meer voor die bedieningen is. Daarom verdween "de gave van profetie". Als God alles gezegd heeft wat Hij te zeggen heeft, dan houdt Hij op met spreken. Voorzover de gave van profetie in die eerste generatie gegeven werd, had die niet de functie om volstrekt nieuwe dingen bekend te maken. De bedoeling

daarvan was om bepaalde oudtestamentische uitspraken te verklaren, oftewel te openbaren. Daarom worden alle apostelen per definitie beschouwd als profeten, die Gemeentelijke waarheden, die in het Oude Testament verborgen lagen, alsnog openbaren. Als dat gebeurd is., als de sluier, de bedekking, is weggenomen, want dat is "openbaren", dan valt er geen bedekking meer weg te nemen. Dan houdt het op en dus hielden profetie en het spreken in tongen ook op. Dat geldt net zo goed voor die andere wondertekenen. Die hadden maar een tijdelijke en specifieke functie.

De apostel Petrus zegt in dat verband dat juist dit verschijnsel van spreken in tong voor hem doorslaggevend was. In de geschiedenis met Cornelius, in Handelingen 10, concludeert hij: ja, als het zo gaat, dan heeft het kennelijk Gods goedkeuring. Dan "kunnen wij dus het water niet weren dat zij gedoopt zouden worden".

Handelingen 10 : 44-48

- 44 Als Petrus nog deze woorden sprak, viel de Heilige Geest op allen, die het Woord hoorden.
- 45 En de gelovigen, die uit de besnijdenis waren, zovelen als er met Petrus waren gekomen, ontzetten zich, dat de gave des Heiligen Geestes ook op de heidenen uitgestort werd.
- 46 Want zij hoorden **hen spreken met vreemde talen**, en God groot maken. Toen antwoordde Petrus:
- 47 Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet gedoopt zouden worden, welke den Heiligen Geest ontvangen hebben, gelijk als ook wij?
- 58 En hij beval, dat zij zouden gedoopt worden in den Naam des Heeren. Toen baden zij hem, dat hij enige dagen bij *hen* wilde blijven.

De bevestiging van het Goddelijke karakter van gebeurtenissen als zodanig, en daarmee van de prediking, vinden wij hierna nog één keer. Dat is bij de apostel Paulus en de bevestiging van Godswege dat zijn bediening een Goddelijke bediening was. En dat gebeurde dus ook, zoals in Handelingen 19, waar Paulus in Efeze terecht komt, beschreven wordt. De discussie gaat daar over of de mensen in Efeze de Heilige Geest ontvangen hebben of niet. Of ze wedergeboren zijn of niet.

Handelingen 19 : 2-6

- 2 Zeide hij tot hen: Hebt gij den Heiligen Geest ontvangen, als gij gelooft hebt? En zij zeiden tot hem: Wij hebben zelfs niet gehoord, of er een Heiligen Geest is.

- 3 En hij zeide tot hen: Waarin zijt gij dan gedoopt? En zij zeiden: In den doop van Johannes.
- 4 Maar Paulus zeide: Johannes heeft wel gedoopt den doop der bekering, zeggende tot het volk, dat zij geloven zouden in Dengene, Die na hem kwam, dat is, in Christus Jezus.
- 5 En die hem hoorden werden gedoopt in den Naam van den Heere Jezus.
- 6 En als Paulus hun de handen opgelegd had, kwam de Heilige Geest op hen; en **zij spraken met vreemde talen**, en profeteerden.

Degenen die veel eerder door Johannes de Doper gedoopt waren, werden in feite in de naam van de Here Jezus gedoopt. Dat geldt kennelijk ook voor deze mensen in Efeze. Maar de opstanding van de Here Jezus was was hen kennelijk voorbij gegaan. Daar hadden ze niet meer van gehoord. Vers 6 zegt dat, nadat Paulus "*hun de handen opgelegd had*", de Heilige Geest op hen kwam. Met als resultaat dat "*zij spraken talen, en profeteerden*". Zij spraken in tongen, dat is sowieso profeteren, maar dan in een andere taal. De gedachte is, dat hier opnieuw van Godswege bevestigd wordt dat de zaligheid van de Joden naar de Heidenen zou gaan, maar nu ook *dóór* heidenen, om te beginnen met Paulus de Romein.

Handelingen 19 is de laatste keer is en sluit drie fasen af. "Joden en Joden". Daarna "Joden en Heidenen" en tot slot "Heidenen en Heidenen". Daarmee is het verhaal compleet en is het feit dat de zaligheid naar de Heidenen was gegaan (Handelingen 28 : 28) ruim voldoende geïllustreerd. Vaker vinden we het niet beschreven. Dat hoeft ook niet, want de aardigheid is dat het teken van het spreken in tongen - als teken - eigenlijk nog steeds plaatsvindt, als illustratie dat in onze tegenwoordige bedeling aan Heidenen het Evangelie was toebetrouwd. Zij prediken dat Woord Gods. In de praktijk is de Gemeente, dat Priesterlijke volk, gesteld in de Priesterlijke verantwoordelijkheid die eerder rustte op de schouders van het Joodse volk. Dat is volstrekt vervulling van oudtestamentische profetie.

Kenmerkend voor onze bedeling

De Bijbelse gedachte is niet dat deze tekenen als zodanig kenmerkend zijn voor onze bedeling, maar dat de betekenis van deze tekenen kenmerkend is voor onze bedeling. Kenmerkend is niet dat mensen spontaan in vreemde talen beginnen te spreken, maar dat het Evangelie bijna per definitie gesproken wordt in vreemde talen, in plaats van in

het Hebreeuws. Kenmerkend is dus dat het Evangelie gepredikt wordt door Heidenen. Kenmerkend in onze tijd is niet dat "duivelen uitgeworpen" worden, zoals we eerder al besproken hebben. Pas in de toekomst zullen deze boze geesten van de aarde verwijderd en in de afgrond geworpen worden. De werking van demonen wordt wel gebroken, maar dan door het Woord Gods. De overwinning op "overheden en machten en geestelijke boosheden in de lucht" is behaald, voor degene die gelooft, uiteraard. Waar wij ons onderwerpen aan het Woord Gods, wordt daarmee ook in de praktijk de macht van de duivel en zijn personeel gebroken. De Geest Gods is nou eenmaal sterker dan deze satanische machten.

Efeze 6 : 11-14

- 11 **Doet aan de gehele wapenrusting Gods**, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen des duivels.
- 12 Want wij hebben den strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht.
- 13 Daarom neemt aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt wederstaan in den bozen dag, en alles verricht hebbende, staande blijven.
- 14 **Staat dan, uw lenden omgord hebbende met de waarheid**, en aangedaan hebbende het borstwapen der gerechtigheid;

Helaas zijn er teveel kinderen Gods, die de wapenrusting niet dragen en dan is daar die overwinning niet. Het bij gelegenheid, en nogal demonstratief, uitdrijven van demonen in de begintijd van de verkondiging van het Evangelie, is daarmee een teken van het feit dat de macht van de satan fundamenteel gebroken is. Dat is wél kenmerkend voor onze bedeling.

Handen leggen op zieken en slangen opnemen

Dat Christus een positie ver boven "de machten, de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, de geestelijke boosheden in de lucht" (Efeze 6 : 12) heeft ontvangen, komen wij ook tegen in het volgende vers van Markus 16.

Markus 16 : 18

- 18 Slangen zullen zij opnemen; en al is het, dat zij iets dodelijks zullen drinken, dat zal hun niet schaden; op zieken zullen zij de handen leggen, en zij zullen gezond worden.

Op "kranken (zieken) zullen zij de handen leggen en ze zullen gezond worden" gebeurde op veel plaatsen, zo leert de Schrift. Het werd ook erkend als teken van de Goddelijke zending.

Handelingen 4 : 14 en 16

- 14 En ziende den mens bij hen staan, die **genezen** was, hadden zij niets daartegen te zeggen.
- 16 Zeggende: Wat zullen wij dezen mensen doen? Want dat er een **bekend teken** door hen geschied is, is openbaar aan allen, die te Jeruzalem wonen, en wij kunnen het niet loochenen.

Maar "slangen zullen zij opnemen; en al is het, dat zij iets dodelijks zullen drinken, dat zal hun niet schaden" komen we helemaal niet tegen. Er wordt in de Bijbel wel een geschiedenis verteld met maar één slang, die opgepakt werd. Dat "iets dodelijks drinken" ben ik in heel de Bijbel nog niet tegengekomen. Het betekent dat die dingen gebeurd zijn zonder dat wij er een verslag van hebben.

Het eerste deel van het vers werd in die tijd vervuld via de apostel Paulus, helemaal aan het eind van Handelingen. Dat is zo ongeveer het laatste teken dat in de Bijbel beschreven wordt. In Handelingen 28 is Paulus onderweg was naar Rome, omdat hij zich op de keizer beroepen had, anders was hij vrijgelaten geworden. De Romein Paulus speelt hier nadrukkelijk een rol als Heiden, want als hij slechts een Jood was en geen Heiden, dan zou hij hier niet geweest zijn. Dan zou hij geen schipbreuk geleden hebben en ook niet op Malta terecht gekomen zijn, zoals in hoofdstuk 27 en 28 van Handelingen beschreven staat. ([Zie studie nr. 75 "Handelingen"](#))

Het gaat in het verband van ons onderwerp over wat er gebeurde nadat Paulus met zijn gezelschap (279 personen) ten gevolge van schipbreuk "op een eiland der zee" terecht kwam. Allemaal waren ze drijfnaat en er werd daarom "een groot vuur ontstoken".

Handelingen 28 : 3-6

- 3 En als Paulus een hoop rijzen bijeengeraapt en op het vuur gelegd had, kwam er **een adder** uit door de hitte, en **vatte zijn hand**.
- 4 En als de barbaren (= *heidenen*) het beest zagen aan zijn hand hangen, zeiden zij tot elkander: Deze mens is gewisselijk een doodslager, welken de wraak niet laat leven, daar hij uit de zee ontkomen is.

- 5 Maar hij schudde het beest af in het vuur, en leed niets kwaads.
- 6 En zij verwachtten, dat hij zou opzwellen, of terstond dood nedervallen. Maar als zij lang gewacht hadden, en zagen, dat geen ongemak hem overkwam, werden zij veranderd, en zeiden, dat hij een god was.

Paulus had logischerwijze moeten sterven, maar *"leed niets kwaads"* en dat komt overeen met Markus 16 : 18 *"dat zal hun niet schaden"*. Dit is de enige gelegenheid waarbij wij wellicht Markus 16 : 18 kunnen toepassen. Dat het ook hier een teken is, is ook duidelijk. Degenen die het tafereel aanschouwden *"zagen dat geen ongemak hem overkwam"*, waarop zij concludeerden dat Paulus een god moest zijn. Zo'n verkeerde conclusie was dat niet, hoewel Paulus uiteraard geen god is, was hij wel degelijk dienstknecht Gods en dat wordt hiermee ook gedemonstreerd. Het is een belangrijke waarheid, want het is meteen een teken voor allen die op dat eiland waren. Dit is een demonstratie van de overwinning op de duivel via Paulus.

Het blijkt dat Paulus over krachten kon beschikken, die eigenlijk niet konden, over bovenmenselijke krachten dus. Dat wordt verder geïllustreerd in het teken dat er meteen op volgt en dat ook bedoeld is om de bediening van Paulus als Romein, als Heiden, te bevestigen.

Handelingen 28 : 7-9

- 7 En hier, omtrent dezelfde plaats, had de voornaamste van het eiland, met name Publius, *zijn* landhoeven, die ons ontving, en drie dagen vriendelijk herbergde.
- 8 En het geschiedde, dat de vader van Publius, met koortsen en den roden loop bevangen zijnde, te bed lag; tot denwelken Paulus inging, en als hij gebeden had, legde hij de handen op hem, en maakte hem gezond.
- 9 Als dit dan geschied was, kwamen ook tot hem de anderen, die krankheden hadden in het eiland, en werden genezen.

Na het teken met die adder, krijgen we prompt de rest van Markus 16 : 18. Namelijk *"op kranken zullen zij de handen leggen, en zij zullen gezond worden"*. Dat is precies wat de apostel Paulus hier doet. Hij legde hem, en later hen, de handen op en maakte hen gezond. De betekenis ervan is niet moeilijk. Waar het over gaat, is dat in feite dat "eiland der zee" de uitbeelding is van, hetzij de Heidenen in het algemeen en van de tien stammen Israëls in het bijzonder. De hoofdman van het eiland verleent onderdak aan Paulus en de zijnen. Dat is een

uitbeelding dat de dienstknechten Gods, en daarmee de zaligheid van het Evangelie als zodanig, ontvangen werden door de Heidenen in het algemeen en de tien stammen van Israël in het bijzonder. Ik denk dat je achter "Publius" iemand als Caradoc zou moeten zien. Of zijn neef. Arvairagus. Dat waren de belangrijkste op "het eiland", namelijk Brittanië. Zij waren afstammelingen van Efraïm.

De vader van Publius is met *"koortsen bevangen"* en ook met *"de rode loop"*. D.w.z. dat hij bloed vloeide. Dit is, zeg ik wel eens, *"de bloedvloeiende man"*, de variant op *"de bloedvloeiende vrouw"*. (o.a. Lukas 8 : 43) **zie zijlijn 8** Het is feitelijk hetzelfde, de betekenis is dezelfde. "De rode loop" wil zeggen dat "het leven eruit loopt". Dat het bloed niet binnen blijft. De man raakte zijn leven kwijt, maar net als de bloedvloeiende vrouw wordt hij genezen. Daarmee is hij net zo goed een beeld van de tien stammen van Israël. Deze man is de vader van de belangrijkste man van het eiland. Dat is een terugverwijzing naar de oorsprong ervan. Een terugverwijzing naar Efraïm dus, dan wel voor de tien stammen als zodanig. Die zijn genezen. Daar, op een eiland, is het Evangelie naartoe gegaan en hartelijk welkom geheten.

Daar werd de macht van de duivel gebroken. De macht van de satan blijkt er helemaal niet meer te zijn, want die heeft geen uitwerking. De inwoners van het eiland worden allemaal genezen, voor zover ze ziek waren. Heel het eiland deelt zo in de zegeningen van Christus. As ze de boodschap geloofd hebben, hoewel daar niks over staat, heb je daar in één klap een compleet Christelijk eiland. Onder leiding van de belangrijkste man van het eiland. Dat is toch het hele verhaal over hoe de zaligheid ging naar die andere eilanden: de Britse eilanden.

De kans lijkt mij groot dat in die tijd Malta net zo goed bestond uit een Keltische bevolking, maar daar gaat het niet echt om. Waar het echt om gaat, is om de profetische betekenis. Deze geschiedenis is historisch niet van belang. Vanuit dat oogpunt had het verhaal rustig overgeslagen kunnen worden. Dit uitgebreide verhaal is ons echter gegeven, omdat het een parallel is van wat niet in de Bijbel beschreven staat, maar wat wel degelijk gebeurd is. Dat, wat in het verborgen is, is in werkelijkheid veel belangrijker. Waar het Evangelie aanvaard wordt, wordt de macht van de slang, met z'n praatjes, gebroken. Wij zouden geloven in de Schrift en die Bijbel kennen. Dan zijn wij onkwetsbaar en onschendbaar voor welke vreemdsoortige leer dan ook. Want het "gif van de slang" staat voor een "leer van de slang". Dat is valse leer en daarmee zijn het dus leugens, ongeacht waar ze vandaan komen. Ze komen toch altijd van "de tuinslang".

Zijlijn 8

De geschiedenis van de bloedvloeiende vrouw, verteld in drie Evangelien, staat direct in verband met de geschiedenis van de genezing (opstanding) van het dochtertje van Jairus. Ze worden in elkaar verteld. Zie: ["De bloedvloeiende vrouw en het dochtertje van Jairus"](#) op bijbelschool.vlichthus.nl

Markus 16 : 19

19 De Heere dan, nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in den hemel, en is gezeten aan de rechter hand Gods.

Dit betekent dat deze woorden gesproken werden op de bekende Hemelvaartsdag, uit Handelingen 1. Deze woorden hebben rechtstreeks van doen met de vraag die de discipelen aan de Here Jezus stelden in Handelingen 2 : 6: "*Heere, zult Gij in dezen tijd aan Israël het Koninkrijk wederoprichten?*" Het antwoord van de Heer is:

Handelingen 1 : 7-9

- 7 En Hij zeide tot hen: Het komt u niet toe, te weten de tijden of gelegenheden, die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft;
- 8 Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, Die over u komen zal; en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judéa en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde.
- 9 En als Hij dit gezegd had, werd Hij opgenomen, daar zij het zagen, en een wolk nam Hem weg van hun ogen.

"*Gij zult mijn getuigen zijn*", en wat volgt over Jeruzalem, Judéa en Samaria, en ook "*tot aan het uiterste der aarde*", vinden we in Markus 16 terug in de woorden: "*Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen*". Wat in Handelingen 1, over die tekenen, die zouden volgen, niet staat, staat in Markus 16 wel.

Markus 16 : 19 is de samenvatting van Handelingen. De gedachte is, dat de Heer bij zijn laatste verschijning aan de discipelen inderdaad deze opdrachten gaf, alvorens Hij het laatste teken gaf, namelijk dat van Zijn demonstratieve hemelvaart, in vers 9, om "te gaan zitten (rusten) aan de rechter (hand) Gods". De echte verhoging van de Here Jezus vond plaats op de Paasdag, bij Zijn opstanding uit de dood. Dat was het moment van Zijn verheerlijking, Zijn verhoging. (Johannes 3 : 14) De gebeurtenissen van Hemelvaartsdag zijn een uitbeelding van zijn wederkomst. Maar liefst vijf keer wordt gezegd dat ze Hem ten hemel zagen varen. Daarna wordt tot hen gezegd, dat deze Jezus alzo wederkomen zal "*gelijkerwijs gij Hem naar den hemel hebt zien heenvaren*". (Handelingen 1 : 11) Dit zichtbare teken is dus eigenlijk een teken van de wederkomst van Christus. Hij voer ten hemel, "*een wolk nam Hem weg van hun ogen*", maar de film draait straks achteruit en in de toekomst zal Hij weer uit de wolk in hun gezicht komen. In

de tussentijd, in deze tegenwoordige tijd dus, zou de Here Jezus Zich verborgen houden voor het Joodse volk en daarmee ook voor de wereld als zodanig. Hij verbergt Zich in de hemel. Dat is ook één van de kenmerken van onze bedeling. (Efeze 3 : 2)

Markus 16 : 20

20 En zij, uitgegaan zijnde, predikten overal, en de Heere wrocht mede, en bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden. Amen.

Dat die gebeurtenissen van de prediking van het Evangelie daadwerkelijk Gods wil waren, blijkt uit wat in dit vers staat. "*Zij uitgegaan zijnde*" wil zeggen dat ze gedaan hebben wat hen gezegd was. Zij predikten overal, in de hele wereld. Aan "*alle creaturen*". De Here werkt mee door hun woord te bevestigen door tekenen (wonderen), die daarop volgden. Nadat die prediking bevestigd was, hoefde die niet meer of nogmaals bevestigd te worden. Dat was toen al uitgebreid gebeurd. Daarna gaat het verder met de prediking van het Woord als zodanig. Over heel de wereld, onder allerlei omstandigheden, onder allerlei volken, maar de tekenen en wonderen hielden op. Binnen een generatie, denk ik.

Wonderen in deze tijd

Opmerkelijk is dat wij in de nieuwtestamentische Brieven nauwelijks verwijzingen vinden naar wonderen. Waarom ook? Wonderen zijn wonderen, omdat ze uitzonderlijk zijn. Dat zijn ze nog steeds. Voor zover er in onze dagen wonderen gebeuren, zijn het in ieder geval geen tekenen. Voor zover God wonderen doet in onze dagen, doet Hij ze in het verborgene. Zodat wij achteraf toch weer niet weten of het nou echt een wonder was of niet. Ik ontken niet dat God wonderen doet in onze dagen. En ook niet dat hij fysieke, d.w.z. eventueel zichtbare, wonderen doet. Ik beweer alleen dat als Hij ze doet, dan is dat in het geheim. In het verborgene en niet t.b.v. de wereld, maar eventueel alleen aan de gelovigen. Het speelt echter geen rol van enige betekenis. Ons geloof is niet gebaseerd op dat God aan ons lichamelijk of fysiek wonderen doet. Ons geloof is geloof in het Woord van God. Onze omstandigheden en onze gezondheid spelen daar echt geen enkele rol in.

De grote wonderen die God doet, zijn groter dan de fysieke wonderen die in de Bijbel vermeld worden. Er wordt toch gezegd, in Johannes 1 : 50: "*Gij zult grotere dingen zien dan deze*". Die "grotere dingen"

dan deze bestaan daaruit dat Heidenen tot geloof komen en door God verlost worden van de macht der zonde om gesteld te worden in de positie van Priesterlijk volk en gezet in de hemel. (Efeze 2 : 6) Dát is pas een groot een wonder én een wonder met een "blijvend karakter", want het wonder van een lichamelijke genezing kent slechts een zeer tijdelijk karakter.

Het is een veel groter wonder dat u en ik eeuwig leven hebben ontvangen en dat het woord Gods ons verandert. Ons bekwaam maakt om God te dienen. Het is een wonder dat wat betreft de dingen waar we vroeger blind voor waren, ons de ogen geopend zijn. Waar we vroeger niet konden spreken, dat we ineens wel degelijk kunnen spreken. We waren stom, naar Bijbelse maatstaven, maar we zijn ineens genezen. Dat zijn grote wonderen en die gebeuren in onze dagen, hoewel ze niet opvallen.

U en ik, zondaren van nature, zijn kinderen Gods geworden. Bij elkaar gevoegd tot één Geheel, terwijl we eigenlijk niks gemeenschappelijks hebben van huis uit. Wij zijn aan elkaar gevoegd tot één Gemeente, en Die wordt beschouwd als één Lichaam van Christus. Waarin de Heer Zijn werk doet en dat betekent automatisch dat wij niet het overzicht daarvan hebben. Hij echter wel. Voor zover wij er wat van zien hier, is dat maar een klein beetje. In werkelijkheid gebeurt er veel meer, maar daar hebben wij niet eens weet van. Dat hoeft ook niet, want God doet het gewoon. Dát zijn wonderen.

Het is een wonder is dat wij "de Geest der Waarheid hebben ontvangen die ons in heel de waarheid leidt". (Johannes 16 : 13) Wij hebben geen idee hoe, maar Hij doet het. Deze wonderen in onze dagen zijn niet voor het zicht van de wereld, maar worden gedaan in onze harten. "In het verborgene", heet dat.

Dat ons behoud tot uitdrukking komt in onze gemeenschap met God en zijn Zoon Jezus Christus, en met elkaar als gelovigen, is echt een wonder. Dat komt in de oude schepping zomaar niet tot stand. Als het wel tot stand komt, is dat een wonder Gods en dus het Werk Gods in onze dagen.

Wij worden ontrukkt aan de macht van de tegenstander en God doet in ons Zijn Werk, hoewel wij in het vlees zijn. Dat is een wonder. Net als dat wij interesse hebben voor het Woord van God. Dat we er iets van mogen begrijpen.

Wij danken U ...

Zullen wij danken? Trouwe hemelse Vader, we zeggen U dank voor de rijkdom die wij in Uw woord mogen vinden en mogen beseffen hoe inderdaad U Uw Werk vervult in overeenstemming met Uw gemaakt bestek. In overeenstemming met Uw Plan der eeuwen.

We danken U te mogen beseffen hoe groot dat Werk is dat U doet in onze dagen. Maar eigenlijk in een ieder van ons persoonlijk.

We danken U dat U ons, hoewel wij verloren zondaren waren en leefden in de macht der duisternis, mede levend hebt gemaakt met Christus en zelfs mede gezet hebt in de hemel, zodat wij een hemelse erfenis hebben ontvangen.

We danken U dan Vader dat U ons verlost van die duisternis. Dat wij niet alleen waarheid mochten zoeken, maar ook inderdaad Waarheid mochten vinden in Uw Woord en daarmee in Uzelf.

Wij danken U dat in deze veranderlijke wereld wij ons vast mogen houden aan wat U gesproken hebt en daarmee ons mogen vasthouden aan het volbrachte Werk van onze Heiland Zelf. Ons mogen vasthouden aan al Uw beloften, die in Hem ja en amen zijn. En ons vast mogen houden aan dat anker der hoop, dat ingaat tot in het Heiligdom zelf.

Wij danken U dan Vader dat we ook vanavond hier mochten zijn. Ook iets mochten proeven van de gemeenschap die wij met elkaar hebben, maar in het bijzonder bepaald mogen worden bij U die ons verlost hebt uit deze wereld. En ons geroepen hebt uit de duisternis tot Uw Wonderbaar Licht.

Wij danken U dan dat wij in gemeenschap met U mogen wandelen. Aan Uw Hand in volle verzekerdheid des geloofs en met het uitzicht op die hemelse erfenis die voor ons bewaard wordt.

Wij danken U dan voor die rijkdom, voor dat leven wat U ons geschonken hebt in Jezus Christus, onze Heiland.

Amen